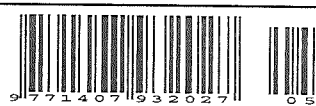

ISSN 1407-9321

Turpiniet gadu kopā
ar laikrakstu
«NOVADNIEKS»!

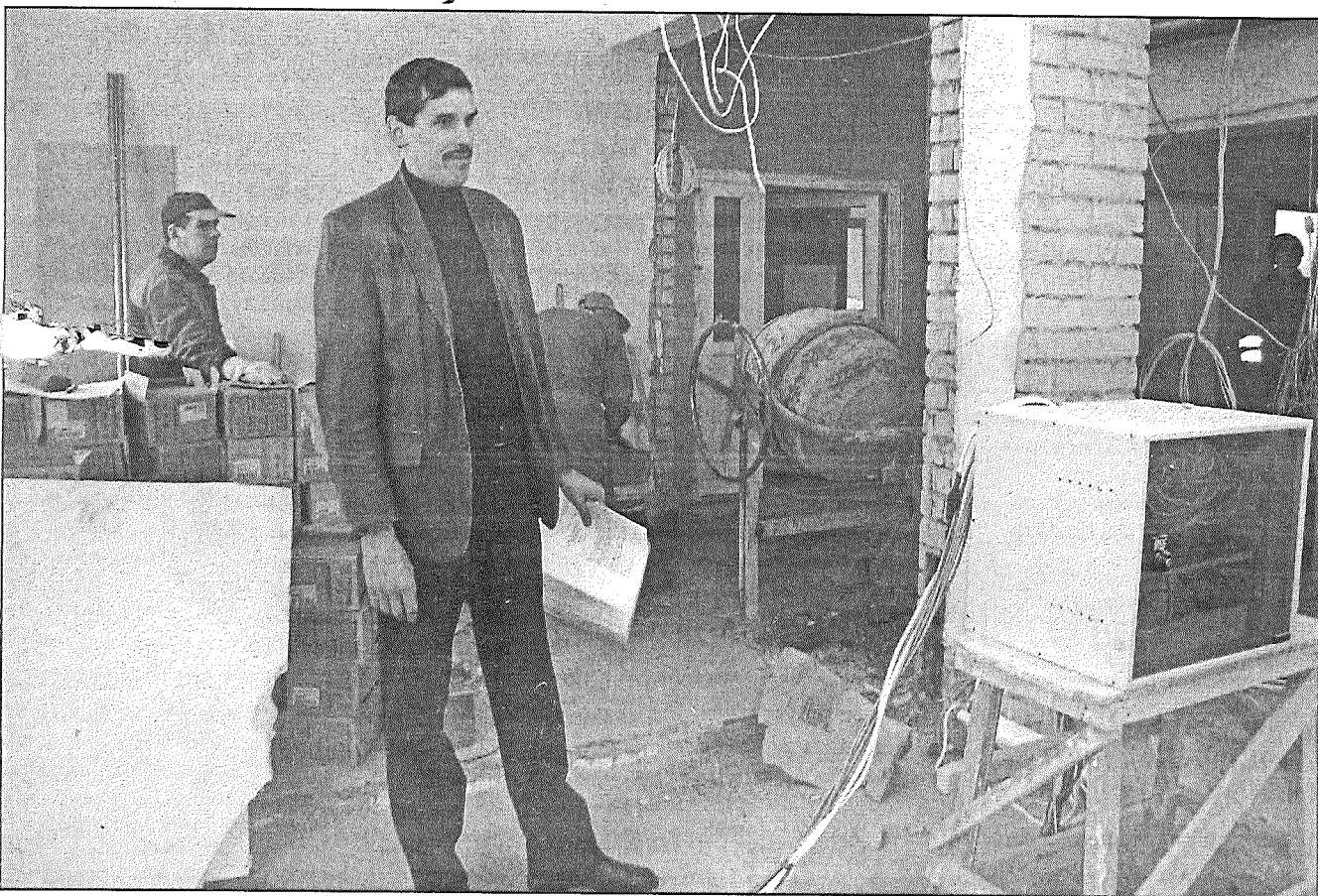
ABONĒJIET

VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļās,
redakcijā Brīvības ielā 14,
Preiļos, vai internetā
www.novadnieks.lv
no JEBKURAS mēneša dienas.

PĒRCIET

visās preses tirdzniecības vietās
Preiļos un Livānos.

Bezdarbnieku skaits rajonā samazinās. Uz kā rēķina?

● Preiļu rajona padomes ēkas daļā, kas nodota Nodarbinātības Valsts aģentūras rīcībā, jau mēnesi rit intensīvi remont-Preiļu filiāle ir viena no pirmajām Latvijā, kas piedzīvo nopietnas pārvērtības. Remontā un pārbūvējami līdzekļi, kas nāks par labu ne tikai filiāles darbiniekiem, bet arī klientiem. Tā, piemēram, tiks ierīkotas autonomas ieejas durvis, uzbrauktuves cilvēkiem, kas pārvietojas riteņkrēslos. Rajona padomes ēkā turpmāk būs ierīkota speciāla tualete invalīdiem. Bez tam filiāles klientu vajadzībām tiks izveidota un aprīkota moderna mācību klase. Vienlaikus remonts notiek arī Livānos, tāpēc abos objektos veicami remontdarbi un telpu labiekārtošana izmaksās aptuveni 160 tūkstošus latu. Darbus ERAF projekta ietvaros veic būvfirma no Daugavpils «LatSpas». Firma pieņēmusi darbā arī sešus apdares darbu strādniekus, kuri uzņēmumā iziet praksi. Foto: A.Stepanovs

Nodarbinātības Valsts aģentūras Preiļu filiāles darbinieku sagatavotajos pārskatos kā iepriecinošs tiek minēts fakts, ka 2005. gada beigās rajonā bija rekordzems bezdarba līmenis. Ja pagājušā gada sākumā rajonā uzskaitē bija 3337 bezdarbnieki, tad gada beigās šis skaits pirmo reizi pēdējo gadu laikā noslidēja zem trim tūkstošiem un bija 2948 bezdarbnieki.

Uz kā rēķina situācija kļūst labāka? Viedokļi ir dažādi. Vieni uzskata, ka bezdarba līmenis samazinās, jo beidzot sāk attīstīties uzņēmējdarbība, veidojas lielākas un mazākas ražotnes gan pilsētās, gan laukos. Otri raugās skeptiski – ļoti daudzi bez darba esošie un minimālās algas saņēmējie devušies pelnā uz Angliju, Īriju, Zviedriju. Tā teikt, aizbrauca cilvēki, izzuda problēma.

Par to, kādi darbi paveikti un kas ieplānots šogad, stāsta Nodarbinātības Valsts aģentūras (NVA) Preiļu filiāles vadītājs Tāivaldis Saulīts.

Tendences neliecina pat situācijas uzlabošanu

— 2005. gada beigās bezdarbnieku skaits patiešām samazinājās un vairs nesasniedz 3000 robežu. Pozitīvi, ka mazāks kļuvis arī ilgstošo bezdarbnieku (cilvēki, kas ir bez darba vairāk nekā gadu) īpatnsvārs – no 54,5% gada sākumā līdz 50% gada beigās. Apzinot reālo situāciju un zinot, ka likumdošanu izmainīt nav vienkārši, tiek apspriests ieviest tādus rādītājus kā ilgstoši bez darba esošie. Tas nozīmē, ka pievērsīs savu uzmanību cilvēkiem, kuri ir bez darba, bet līdz šim nemaz nav bijuši aģentūras uzskaitē jeb slēptajam bezdarbam. Tā situācija sabiedrībā kļūs skaidrāka.

Analizējot aģentūras Preiļu filiāles rīcībā esošos datus, varam secināt, ka, lai gan bezdarbnieku skaits gada sākumā un beigās ievērojami atšķiras, kopējais bezdarba līmenis, no mazāk krasi nav mainījies, jo savādāks ir kļuvis arī ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits ra-

jonā. Tā pagājušā gada pirmajā pusē ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits rajonā bija 17 300, bet augustā – 16 200. Izmaiņas ir acimredzamas, bet aģentūrā nav konkrētas informācijas, kas bijis šo izmaiņu pamats un vai tajā skaitā ir arī uz citām valstīm aizbraukušie.

Šī tendence neko labu neliecina, vienīgi kārtējo reizi pierāda, ka ekonomiskā situācija nav spoža, tāpēc cilvēki darbam izvēlas citas valstis. Nedrīkst aizmirst arī kopējo demogrāfisko situāciju – dzimst pārkāpums, mirst pārkāpums daudz cilvēku.

Turpināja iepriekšējos projektus

Pērn aģentūras Preiļu filiāle tika turpināti iepriekšējā gadā aizsāktie trīs projekti kā atbalsts aktīvo nodarbinātības pasākumu ieviešanai, kas saistīti ar

bezdarbnieku pārkvalifikāciju. Vienā no apmācību projektiem gada laikā bija iesaista 180 cilvēki, otrā – 123 (no sociālās atstumtības riska grupām). T.Saulīts atzīst, ka rezultāti ir labi, jo apmācības kurss mācījās attiecīgi 208 un 142 bezdarbnieki. 2005. gadā abu kursu prog-

rammas pabeidza 192 un 134 bezdarbnieki, bet darbā iekārtojās 67 un 26 bezdarbnieki.

Viens no iemesliem, kāpēc darbu nespēja atrast visi kursanti, ir darba vietu trūkums. Bez tam, lai gan NVA dota iespēja mācīt cilvēkus daudzās un dažādās specialitātēs, nav izstrādāta sistēma, kas radītu darba vietas, pietiekami lielas nav bijušas investīcijas, skaidro T.Saulīts.

Aktivitātēs, kas domātas konkurētspējas paaugstināšanai (īsie kursi, individuālās konsultācijas), pērn iesaistīti 2032 cilvēki.

Turpinājums 4. lappusē.

2005. gadā Preiļu rajonā bezdarbnieka statusu zaudējuši 2519 bezdarbnieki, tajā skaitā 1090 – iekārtojušies darbā, izbraukuši no valsts – 16, bet nav pildījuši bezdarbnieka pienākumus – 1239.

ZIŅAS

Apmācīs sociālos darbiniekus Preiļu un Balvu rajonā

2. janvārī sākās Eiropas Sociālā fonda grantu shēmas projekts «Augstākās profesionālās izglītības nodrošināšana sociālās palīdzības organizēšanas specialitātē Preiļu un Balvu rajona sociālā darba speciālistiem», «Novadnieku» informē Preiļu rajona padomes preses sekretāre Ginta Kraukle.

Projekta tiešā mērķgrupa ir 10 sociālie darbinieki Preiļu rajonā no Vārkavas, Pelēču pagasta, Livānu novada Rožupes pagasta, Preiļu un Riebiņu novada, kā arī tikpat darbinieku Balvu rajonā. Šie speciālisti 28 mēnešu laikā iegūs pirmā līmeņa sociālā darbinieka izglītību. Studiju procesu nodrošinās licencētās Sociālā darba un sociālās pedagogijas augstskolas «Attīstība» Rēzeknes filiāle.

Sociālo darbinieku skaits pašvaldībās ir nepietiekams, un mūsdienās šiem speciālistiem tiek izvirzītas augstas prasības, tādēļ ikvienam sociālajam darbiniekam ir nepieciešama atbilstoša izglītība. 12. janvārī augstskolas filiālē jau notika mērķa grupas zināšanu izvērtēšana, bet mācības sāksies 2. februārī, pastāstīja projekta pašreizējā vadītāja, Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Trīs dienas nedēļā Rēzeknē sociālie darbinieki apgūs jaunās zināšanas, ko viņiem sniegs pedagogi no Rīgas un augstskolas «Attīstība» Rēzeknes filiāles, tiks apmaksāti arī transporta izdevumi, maksa par naktsmītnēm, kā arī tiks izsniegta dienas nauda.

Šis projekts, kas sociālajiem darbiniekiem, nemērojot ceļu uz Rīgu, dos iespēju iegūt augstāko izglītību, ir augsti vērtējams arī tādēļ, ka no 2008. gada 1. janvāra bez augstākās izglītības šajā jomā strādāt nevarēs.

Eiropas Sociālā fonda grantu shēmas «Sociālā darba speciālistu apmācības» apsaimniekotāja, Labklājības ministrijas sociālo pakalpojumu pārvalde, ir noslēgusi līgumu ar Preiļu rajona padomi projekta realizācijai.

Nesatraucieties par aizdomīgu vēstuli ar sēkliņām

Ja savā pasta kastītē atrodāt vēstuli, uz kuras nav norādīts ne adresāts, ne atpakaļadrese, vienīgi uzraksts zilā krāsā «Jums pienākusi vēstule», nesatraucieties – tā «Latvijas Pasts» jums sniedz informāciju par šogad no 1. janvāra sadārdzinātajiem tarifiem.

Vairāki «Novadnieka» lasītāji zvanīja uz redakciju un dalījās savās bažās, jo saņemtajā vēstulē bijusi arī sīka, gaudaina satura paciņa. Aizdomīgo sūtījumu daudzi nemaz nav atvēruši. «Latvijas Pasts» sabiedrisko attiecību nodaļā noskaidrojām, ka vēstulē ievietots buklets par uzņēmuma tarifiem, kā arī pārsteigums – kressalātu sēklas. Šīs vēstules ir plānota pasta mārketinga akcija. Kressalātu sēklas, ko saņēma iedzīvotāji, iegādātas SIA «Kurzemes sēklas», bet produkta kvalitāte pārbaudīta Valsts augu aizsardzības dienesta sēklu kontroles departamentā, ko apliecinot arī sertifikāts.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeima atbalsta atgriešanos pie brīvas vēlēšanu iecirkņu izveles

Saeima otrajā lasījumā akceptēja Saeimas vēlēšanu likuma grozījumus, kuri paredz atgriezties pie kādreizējās kārtības balsot jebkurā vēlēšanu iecirknī un saņemt spiedogu pasē. Balsot pēc vēlēšanu reģistra uz kādu noteiktu vēlēšanu iecirkni vajadzēs doties tikai pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Ar grozījumiem tiks noteikts, ka Saeimas vēlēšanām nevar pieteikt par kandidātiem un Saeimā nevar ievēlēt personas, kuras ir sodītas ar aizliegumu kandidēt Saeimas, Eiropas Parlamenta, pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanās.

Elektrība kļūs dārgāka

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) padome apstiprināja jaunus AS «Latvenergo» elektroenerģijas tarifus, kas būs par 6,6% augstāki nekā līdz šim. Jaunie tarifi stāsies spēkā šā gada 1. martā. Pēc «Latvenergo» speciālistu vērtējuma, tarifu pieaugums būtiski neietekmēs inflāciju valstī. Lai novērstu straujāku tarifu kāpumu, kompānija budžetā esot samazinājusi vairāku savu darbību izmaksas. Nepieciešamību paaugstināt tarifus «Latvenergo» pamato ar ārējo izmaksu kāpumu, jo, piemēram, importētās elektroenerģijas cena pieaugusi par 30%. Tarifu pārmaiņas ietekmējis arī gāzes cenas pieaugums. Pēdējo reizi «Latvenergo» elektroenerģijas tarifi pieauga 2004. gada 1. janvārī, kad kāpums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bija vidēji par 12,7%. «Latvenergo» auditētā peļņa 2004. gadā sasniedza 24,7 miljonus latu, kas ir par 13,9 miljoniem latu vairāk nekā 2003. gadā. 2005. gadu kompānija plānojis beigt ar nedaudz lielāku peļņu, nekā bija plānots budžetā. Kompānija iepriekš plānojis nopelnīt 11 miljonus latu.

Bez pasēm dzīvo 10 000 skolēnu

Neskatoties uz to, ka vairāk kā gadu pase Latvijā ir obligāts personu apliecinājošs dokuments no 15 gadu vecuma, 10 643 jaunieši vecumā no 15 līdz 18 gadiem dzīvo bez pasēm, tā liecina Pilsoneības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā statistika. Bez pasēm dzīvojošo jauniešu skaits sastāda aptuveni 7,5% no kopējā Latvijas pilsoņu un Latvijas nepilsoņu skaita 15 līdz 18-gadīgo vecuma grupā. Neskatoties uz to, ka vairākumam — 131 917 jauniešu — personu apliecinājošie dokumenti ir, PMLP vēlējis atgādina, ka pasi nepieciešams saņemt savlaicīgi, jo par dzīvošanu bez personu apliecinājoša dokumenta jeb pasēs var piemērot administratīvo sodu līdz 25 latiem.

Nedēļas nogalē sola salu līdz -18

Nedēļas sākumā Latvijā gaidāms salīdzinoši silts laiks, taču nedēļas otrajā pusē gaisa temperatūra pazemināsies un vietām varētu sasniegt pat -18 grādu salu, prognozē Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra. Kā vēsta LETA, nedēļas sākumā laika apstākļus noteiks ciklonu darbība, līdz ar to būs lielākoties mitrs un mākoņains laiks, daudzviet gaidāmi nokrišņi. No piektdienas, 3. februāra, laiks pakāpeniski uzlabosies, nokrišņu būs mazāk un uzspīdēs arī saule. Vējš iegriezīsies no ziemeļaustrumiem, un no Krievijas atkal ieplūdis aukstākas gaisa masas.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdavējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

25. janvārī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde. Tās darbā piedalījās 10 padomes locekļi.

Apstiprināja 2005. gada budžeta naudas līdzekļu atlikumu

Saskaņā ar likumu «Par pašvaldības budžetiem» rajona padome nolēma apstiprināt 2005. gada budžeta līdzekļu atlikumu, kāds tas bija 2006. gada 1. janvārī. Pamatbudžetā līdzekļu atlikums bija 95 488,42 latu, tajā skaitā rajona padomei — 91 379,42 latu, veselības un sociālās aprūpes centram «Aglona» — 49 latu, Salenieku pansionātam — 1494 latu, bet Aglonas internātvīdusskolai — 2566 latu.

Speciālajā budžetā bija palikuši 11 718 latu, tajā skaitā ra-

jona padomei — 2137 latu, privatizācijas fondā — 7819 latu, dotācija nerentablu autobusu maršrutiem — 919 latu, Rudzātu speciālajai internātpamat-skolai — 656 latu, bet veselības un sociālās aprūpes centram «Aglona» — 187 latu.

Vajadzīgs aizņēmums

Preiļu un Riebiņu novada domes vadītājiem atturoties, padomes locekļi ar balsu vairākumu nolēma, ka rajona padomei nepieciešams aizņēmums Valsts kasē, lai iegādātos nekustamo īpašumu Līvānu mākslas skolas vajadzībām. Aizņēmuma maksimālā summa ir 37 000 latu (uz 10 gadiem). Aizņēmumā konkrēto summu Latvijas Republikas Finanšu ministrijai pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei paziņos pēc iepirkuma procedūras rezultātu saņemšanas. Sakarā ar to, ka aizņēmums paredzēts Līvānu mākslas skolas telpu paplašināšanai, pamatsummas un aizņēmuma procentu atmaksu, sākot no 2007. gada, veiks no skolas budžeta līdzekļiem saskaņā ar apstiprināto grafiku.

mei paziņos pēc iepirkuma procedūras rezultātu saņemšanas. Sakarā ar to, ka aizņēmums paredzēts Līvānu mākslas skolas telpu paplašināšanai, pamatsummas un aizņēmuma procentu atmaksu, sākot no 2007. gada, veiks no skolas budžeta līdzekļiem saskaņā ar apstiprināto grafiku.

Izstrādās sporta kluba «Cerība» attīstības programmu

Pamatojoties uz Preiļu rajona profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes sporta kluba «Cerība» nolikumu, padome uzdeva sporta kluba «Cerība» direktoram Imantam Babrim izstrādāt iestādes attīstības programmu turpmākajam četru gadu periodam (2006.-2009. gadam), ne-

pieciešamības gadījumā konsultējoties ar Izglītības un zinātnes ministriju. Kontrolēt šī lēmuma izpildi uzdots izglītības pārvaldes vadītājam Andrejam Zagorskim.

Izdarīja grozījumus šī gada budžetā

Sakarā ar ienākušajiem līdzekļiem — ieņēmumi 7694 latu apmērā no privatizācijas un līdzekļu atlikums gada beigās 125 latu apmērā — kopsummā par 7819 latiem palielināta budžeta ieņēmumu daļa. Tādā pat apmērā palielināta arī budžeta izdevumu daļa. Sadala «Pārējā ekonomiskā» nolikuma palielināta par 100 latiem, bet pārējie izdevumi privatizācijas fondā būs lielāki par 7049 latiem.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

RIEBIŅU NOVADA DOMĒ

Pašvaldības budžets tuvojas diviem miljoniem latu

Riebiņu novada domes deputāti apstiprinājuši pašvaldības budžetu 2006. gadam. Skaitliskā izteiksmē tas tuvojas diviem miljoniem latu, plānotie ieņēmumi ir noteikti 1 958 881 latu apmērā, tajā skaitā līdzekļu atlikums 101 991 latu apmērā no 2005. gada. No šīs summas tiešie nodokļi gaidāmi 520 996 latu apmērā, nenodokļu ieņēmumi — 266 429 latu, dažādi maksājumi un norēķini ar citām pašvaldībām — 10 650 latu. 72 679 latu novads saņems kā mērķdotāciju investīcijām, 450 408 latu apmērā gaidāma mērķdotācija pašvaldības izglītības iestādēm, bet ar vislielāko summu — 535 728 latiem — budžetu papildinās finansējums no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda.

Izdevumi — samērojami ar ieņēmumiem

Apstiprinot saistošos noteikumus «Par pamatbudžetu 2006. gadam», deputāti izvērtējuši un apstiprinājuši arī budžeta izdevumu daļu, kas atbilst plānotajiem ieņēmumiem.

Izpildinstitūcijas vajadzībām šogad atvēlēti 375 824 latu, tajā skaitā ir finansējums gan Riebiņu novada domei, gan sešām pagastu teritoriālajām pārvaldēm. Izglītībai šogad paredzēti 790 399 latu. Skolu uzturēšanai piešķirti 222 697 latu, Galēnu sporta zāles būvei — 72 679 latu, bet vienīgā bērnu nodarza — Riebiņu pirmsskolas bērnu izglītības iestādes —

uzturēšanai — 37 116 latu.

Budžeta sadaļas «Sociālā nodrošināšana» izdevumi paredzēti 90 958 latu apmērā. Tajā skaitā 7500 latu domāti kā dotācija sociālās aprūpes centram «Rušona» un 18 218 latu — novada pagastietas uzturēšanai.

Viena no apjomīgākajām budžeta sadaļām ir dzīvokļu un komunālā saimniecība, kuras izdevumi šogad sasniegs 418 645 latu. Līdzekļi piešķirti visu novadu veidojošo pagastu komunālajām saimniecībām (attiecīgi no 16 800 līdz 45 000 latiem), Galēnu un Rušonas uzņēmējdarbības centriem (9405 un 7489 latu). Rasts līdzfinansējums Rušonas ezeru apsaimniekošanas biedrībai (2500 latu), projektam «Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Dienvidlatgales reģionā» (7650 latu). Lielus līdzekļus pašvaldība atvēlējusi projekta «Subsidēto darba vietu nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām Rušonas pagastā» īstenošanai — 156 701 latu un projektam «Īstenošana Rušonas pagasta Kastīres ciemā» — 69 000 latu.

Kultūras un sporta pasākumu rīkošanai novads šogad tērēs 135 798 latu. No šīs summas 42 110 latu paredzēti 10 novada teritorijā strādājošo bibliotēku uzturēšanai (visvairāk — 8075 latu — Riebiņu bibliotēkā, vismazāk — 1463 latu — Kotļerovas bibliotēkā). Septiņu novada kultūras namu uzturēšanai budžetā ieplānoti 79 648 latu, bet novada sporta pasākumu rīkošanai — 14 040 latu.

Sabiedrisko darbu orga-

nizēšanai varēs tērēt 27 300 latu, norēķiniem ar citām pašvaldībām — 56 000 latu. Būvvaldes pakalpojumi izmaksās 6000 latu, bet dažādi aizņēmumi gada laikā būs jāatmaksā 31 400 latu apmērā. Budžetā paredzēts arī rezerves fonds — 6051 latu.

Apstiprināts sociālais budžets

Novada domes deputāti apstiprinājuši saistošos noteikumus «Par speciālo budžetu 2006. gadam». Tā kā šī gada sākumā speciālajā budžetā bija 21 690 latu atlikums, kas papildināja gaidāmo ceļu fonda ieņēmumus 197 000 latu apmērā un 3000 latu no dabas resursu līdzekļiem, speciālā budžeta izdevumi šogad plānoti 221 690 latu apmērā. Vislielākā summa — 212 818 latu — paredzēti ceļu fonda vajadzībām.

Gatavi realizēt ūdenssaimniecības attīstības projektus

Pašvaldības deputāti domes sēdē izskatīja jautājumu par diviem Riebiņu novada ūdenssaimniecības attīstības projektiem — Silukalnā un Silajānos, kā arī Riebiņos un Pieniņos.

Silukalnā un Silajānos projekta kopējais finansējums būs 364 441 latu, no kura lielāko daļu jeb 218 772 latu veidos Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzekļi, bet pašvaldības līdzfinansējums tikai 2249 latu. Projekta ietvaros paredzēts sāktot ūdens ņemšanas vietas, pieslēgt sistēmai jaunus objektus, atjaunot

ūdensvadu, uzlabot ūdens kvalitāti un notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti, paplašināt kanalizācijas sistēmas, samazināt noplūdes un veikt citus darbus.

Deputāti akceptēja arī SIA «Strasa konsultanti» pagājušā gada maijā — tehniski ekonomiski ūdenssaimniecības projektam Riebiņos un Pieniņos. Šī projekta kopējās izmaksas sasniegs 407 845 latu, no kuriem 243 109 latu — ERAF finansējums, bet 2350 latu būs pašvaldības līdzfinansējums.

Pašvaldībai, lai realizētu abus projektus, būs jāņem aizdevums priekšfinansējuma veikšanai attiecīgi 200 un 260 tūkstošu latu apmērā uz 10 un 15 gadiem.

Pagaidām neiznomās Feimankas upes dīķi

Vienbalsīgi nolemts pagaidām neslēgt līgumu par zemes gabala «Feimankas upes dīķis» 4,6 hektāru platībā iznomāšanu Pēterim Šmidrem. Kā pamatojums atteikumam minēts tas, ka iesniegtais biznesa plāns par Feimankas upes un Riebiņu parka apsaimniekošanu ir nepilnīgs. Pašvaldība lūgs iespējamajam zemes nomniekam izstrādāt detalizētu biznesa plānu, kur konkrēti jānorāda laika periods un veicamie pasākumi, kā arī izmaksas un iespējamie finansu avoti. Tādā gadījumā Riebiņu novada pašvaldība būs gatava sadarbībai.

Pēc Riebiņu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

OTRDIENAS
INTERVIJA

Putēna vērpetes steidzas apdzīt redakcijas automašīnu, bet esam ātrāki un pamanāms iesprukt pa Rudzātu speciālās internātpamatskolas durvīm. Pretī jau nāk skolas direktors EDGARS VAIVODS, lai aizvadītu līdz savam kabinetam, jo skolas gaitēni un klašu telpas pārvērtušās būvmateriālu noliktavā, un nav viegli izlaipot garām vadu, krāsu bundžu, lamināta, flīžu plākšņu un citu materiālu krājumus. Skolas mācību korpusā notiek vērienīgi remonta darbi, un uz pavasara pusi šī mācību iestāde būs līdzīga tās kopmītnēm un citām telpām, kas vienas no pirmajām rajonā ieguva eirostandartiem atbilstošu izskatu. Edgars Vaivods pie saviem daudzajiem amatiem tagad pievienojis vēl vienu – celtniecības darbu vadītājs.

● Rudzātu puisis Edgars Vaivods dienesta gaitās izbaudīja gan Melnās, gan Baltijas jūras viļņu šūpošanu. Foto no E. Vaivoda albuma.

Kurš vairāk dara, tas vairāk paspēj

— Aizritējis pirmais gads direktora amatā skolā, kas no citām atšķiras ar savu īpašo audzēkņu kontingentu. Kāds tas jums bija?

— Domāju, ka gads ir pietiekami ilgs laika periods, lai cilvēks spētu iedziļināties lietas būtībā un apjaust, kas ir svarīgāks, kas atliekams uz vēlāku laiku.

Kopumā šajā skolā strādāju jau septiņus gadus. Kļūstot par direktoru, skolas dzīve man nebija sveša, taču pa šo laiku mainījies skatu punkts, no kura vērtēju apkārt notiekošo. Skolotāja darbā daudzas lietas mani neskāra, man nevajadzēja tajās iedziļināties, bet tagad tās jāpārziņina pamatīgāk. Savu darbu dienu vairs nevaru ieplānot kādās noteiktās stundās, jo reizēm te jāpavada arī naktis. Atbildība kļuvusi daudz lielāka. Šo darbu nevar nosaukt ne par vieglu, ne par vienveidīgu, jo katra diena nāk ar kādu jaunumu.

Liela atzinība pienākas manai priekšgājējai, bijušajai direktorei Guntai Jaudzemai, kas ir ieguldījusi daudz pūļu skolas saimniecības sakārtošanā līdz tādām līmenim: renovēja mazo internāta ēku, uzbūvēja divas lielās internāta ēkas, jaunu darbnīcu, pirti. Pašlaik notiek mācību korpusa iekšējā un ārējā renovācija. Nauda šim nolīkam – 264 000 latu – tika piešķirta pērnā gada valsts budžeta grozījumos, par ko paldies to partijai frakcijām, kas mūsu vajadzību atbalstīja. Joprojām par mums interesējas un palīdz arī Latvijas Bērnu fonds.

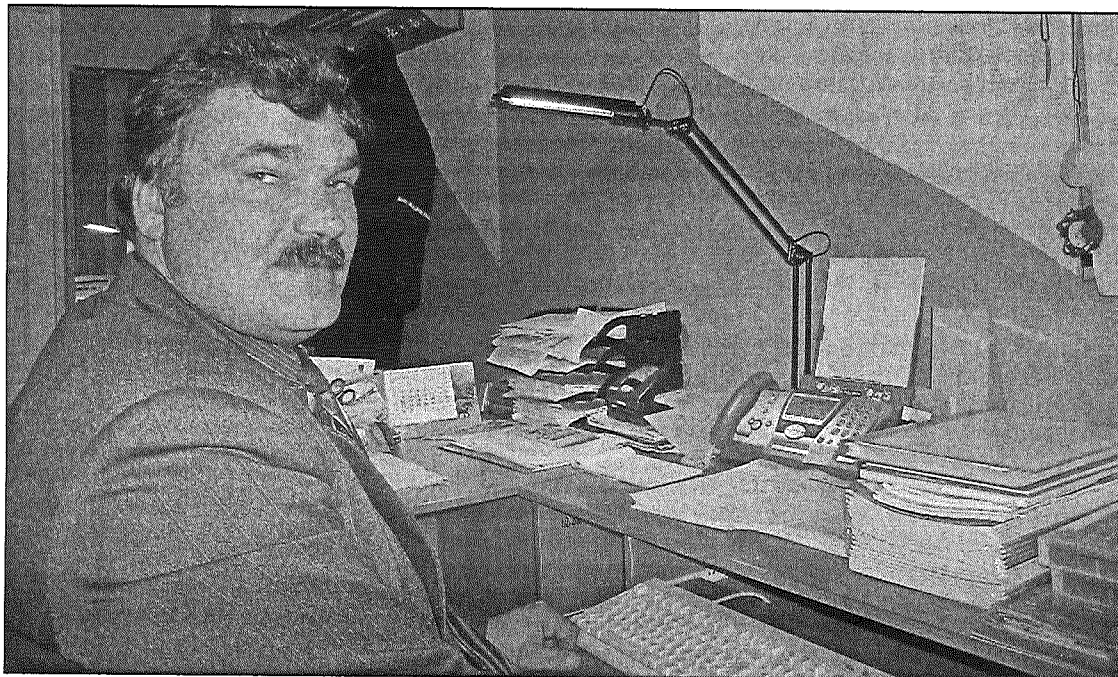
— Vai savienojat mācību procesu ar vērienīgiem renovācijas darbiem?

— Remonts sākās novembrī. Iekšējos darbus ceram pabeigt līdz februārim, bet pavasārī tiksīm galā ar fasādes izskata uzlabošanu. Mācības notiek internāta telpās, uz kuriem tika pārvietotas kabinetu iekārtas. Tiesa, jāpaciesā saspiesība un šaurība, bet rezultātā tiksīm pie jauniem, ērtiem mācību kabineti. Projekts bija sagatavots jau 2002. gadā, bet pa šo laiku notikušas dažādas izmaiņas gan prasību, gan materiālu piedāvājuma ziņā, tāpēc nākas nopietni iedziļināties celtniecības jautājumos, sekot līdz izmaksām, lai iekļautos kopīgajā summā. Tik vērienīgs remonts nebija veikts kopš skolas uzbūvēšanas 1953. gadā. Skolā mācās arī četri bērni, kas piesaistīti invalidu ratiņiem, tāpēc viņu vajadzībām tiek ierīkots lifts – pacelājs, lai nokļūtu otrajā stāvā uz aktu un sporta zāli.

— Vai darbs direktora amatā nesīs arī kādu gandarijumu?

— Esmu apjautis, ka arī jaunie pienākumi man ir pa spēkam un varu ar tiem tikt galā. Manā vadībā strādā liels darbinieku skaits – 41 pedagogs un vairāki desmiti tehnisko darbinieku. Cenšos ievērot demokrātisko vadīšanas stilu, uzklāšu citu domas, neuzspiežu savējās. Lēmumus pieņemu bez sasteigtības, apspriežoties ar kolēģiem.

Jārūpējas arī par tām klasēm, kas atvērtas ārpus skolas. Viena tāda darbojas Preiļu novada sociālā die-

● Jo vairāk cilvēks dara, jo vairāk var paspēt. Tā par savu ar direktora, pedagoga, zemnieka, celtniecības vadītāja, deputāta, vīra un tēva pienākumiem piepildīto laiku saka Edgars Vaivods. Foto: A. Stepanovs

nesta centrā, otra Livānu 1. vidusskolā.

Joprojām bērniem pasniedz kokapstrādes stundas pamatskolas klasēs. Skolā ieviestas divas profesionālās izglītības programmas ar lielāku stundu skaitu, lai audzēkņiem iemācītu pastāvīgai dzīvei derīgas lietas. Šīs programmas pērnā gada nogalē tika akreditētas uz maksimālo termiņu – sešiem gadiem. Šogad paralēli visiem celtniecības darbiem gatavojamies arī skolas akreditācijai, kas paredzēta rudenī.

Skola ar panākumiem piedalās bērniem invalīdiem rīkotajās sporta sacensībās, modes skatēs. Savā skolā regulāri rīkojam valsts mēroga novusa sacensības, uzsākām konkursu «Jautrās notis», te ik gadus notiek plašas futbola sacensības, J.Pauniņa piemiņai veltītais dambretes turnīrs. Katra no specializētajām skolām rīko kādu pasākumu visas valsts mērogā, mēs cenšamies tajos piedalīties, pie tam – ar labiem panākumiem. Skolai ir savi atbalstītāji, sponsori. Ilgstoši sadarbojamies ar Velku fondu no Zviedrijas. Daudzi bērni ar šī fonda starpniecību ieguvuši krustvecākus Zviedrijā, sarakstās ar viņiem, saņem dāvanīgas. Lielu atbalstu saņemam arī no Preiļu rajona padomes.

— Vai šajos septiņos gados mainījies arī audzēkņu kontingents?

— Tas pasliktinās. Palielinās C (A un B līmenis – viegla un vidēja rakstura, C – smaga rakstura garīgas atpūlības traucējumi) līmeņa bērnu skaits. Pēdējā laikā kļūst vairāk to bērnu, kam ir ne tikai garīga, bet arī fiziskā atpūlība. Latvijā tā ir sociāla rakstura problēma, jo lielākoties garīgi slimo bērnu vecāki ir alkoholiķi. Pērn bija iespēja piedalīties Izglītības un zinātnes ministrijas rīkotajā pieredzes braucienā uz Austriju. Austriešiem bērnu garīgā atpūlība nav saistīta ar dzerājiem vecākiem, ārkārtīgi reti

situācijās vecāki atsakās no bērniem. Arī slimie bērni integrējas vidē, apmeklē vispārīgglītojošās skolas.

Mūsu skolā mācās 94 audzēkņi, 40 no viņiem ir bērni bāreņi. Tas nenozīmē, ka viņu vecāki miruši, bet gan atteikušies, vai arī pārtraukta vecāku aizgādība. Es kā skolas direktors esmu aizbildnis 29 bāreņiem.

— Vai darbs ar šiem bērniem nav pārāk smags psiholoģiski?

— Kādreiz agrāk, kad vēl šeit nestrādāju, es par to nebiju iedomājies. Tagad darbā iedziļinos aizvien vairāk un biežāk nākas saskarties ar vecāku nelabvēlīgu attieksmi pret saviem bērniem. Lūk, arī pašlaik uz galda pavēste ar uzaicinājumu uz tiesu par vecāku aizgādības pārtraukšanu. Skolai jāsniedz lielticība, vai vecāki interesējas par savu bērnu, vai apmeklē, uztur attiecības ar viņu. Visiem bērniem gribas uz mājām, pie savām mammām. Man jāatbild uz viņu jautājumiem, — kad mamma pazvanīs, kad atbrauks, bet daudzi tā arī nesagaida savus vecākus. Pagājušās vasaras brīvdienas skolā pavadīja 18 bērni, kurus viņu vecāki neaizveda pie sevis uz mājām. Istenībā vecāku nepaņemto bērnu skaits bija vēl lielāks, bet dažī vasaru pavadīja paziņu ģimenēs, jo skolai ir tiesības bērniem ļaut padzīvot arī pie svešiem cilvēkiem, ja šis vēlmes ir abpusējas. Protams, skola pārbauda, kādi apstākļi tur nodrošināti. Skolā palikušajiem organizējam izbraukumus, nometnes, viņi palīdz saimniecības darbā. Bērniem patīk iet ciemos pie saviem audzinātājiem, ar ko nodibinās tuvas attiecības nekā vispārīgglītojošajās skolās. Arī pie manis mēdz ierasties šādi brīvdienas viesi. Viņiem nav citu iespēju redzēt, kā dzīvo ģimenē, ko un kā dara normālās mājās. Cik zināšanu par dzīvi, pieredzes un iemaņu skola ieliks tajos bērnos, par kuriem nerūpējas vecāki, tik arī būs.

Mūsu skolā mācās bērni no visas

● Edgaram kopš mazām dienām pieķeršanos savai dzimtajai pusei un mājām, kā arī darba mīlestību ieaudzināja viņa vecāki. Foto no E. Vaivoda albuma.

Latvijas, daudz no Rīgas, kur, acimredzot, šādu mācību iestāžu pietrūkst. Kopumā valstī ir apmēram 60, līdzīga tipa skola. Patlaban veidoju statistiku par savas skolas absolventiem, lai noskaidrotu par viņu tālākajām gaitām. Audzēkņi atgriežas savās pašvaldībās, un turpmākā dzīve lielākoties atkarīga no to atbalsta. Kā man ir zināms, tad visi strādā atbilstoši savām spējām. Tie, kuru attīstības līmenis atbilst C līmenim, visbiežāk gan nonāk pensionātos.

— Kāpēc izvēlējāties darbu speciālajā skolā? Kādas papildus zināšanas tas prasa?

— Šis telpas par savējām varu saukt kopš saviem skolas gadiem.

Te atradās Rudzātu vidusskola, kurā mācījās arī es. Kad vidusskolai uzbūvēja jaunu ēku, te iekārtoja speciālo skolu. Pēc vidusskolas absolvēšanas iesniedzu dokumentus toreizējā Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā. Sanāca tā, ka augstskolā togad tika likvidēta militārā katedra, bet mums ieteica doties dienēt, jo pēc atgriešanās automātiski atjaunošot studijas. Man pēc armijas uz studijām prāts vairs nenesās. Sāku strādāt kolhozā par šoferi. Nodibināju zemnieku saimniecību. Vēl pēc sešiem gadiem šeit uzsāku strādāt par amatu mācības skolotāju. Iestājos arī Rēzeknes augstskolā un neklātienē studijās ieguvu darbmācības un ekonomikas pamatu pedagoga specialitāti. Vajadzīga arī speciāla sagatavotība, lai strādātu šāda tipa skolās. Daudzi no mūsu skolotājiem patlaban studē speciālo pedagogiju, vairāki jau ieguvuši speciālās izglītības skolotāja diplomu, arī es tajā skaitā. Pērnvasar papildus mācījāties kursos. Tos organizējam skolā, pie mums ieradās pasniedzēji no Rēzeknes augstskolas. Skolas pedagogiem vajadzīgas lielas zināšanas saskarsmes jomā, mums jāprot prognozēt un novērst iespējamos disciplīnas pārkāpumus. Līdz sodīšanai nevaram nonākt. Sarāt būtu vieglāk, bet mums ir jāprot bērnam pašam likt saprast, ka viņa rīcība ir nepareiza.

— Kā sokas ar saimnieciskošanu?

— Zemnieku saimniecību nosauca «Melnupite», jo viens no zemes gabaliem atrodas Melnupites krastos. Pašlaik apstrādāju simts hektārus. Protams, ar tik lielu saimniecību un skolas vadīšanu galā es viens netiktu, tāpēc saimniecībā strādā algoti darbinieki, bet visu pārziņā mani vecāki. Palīdz arī sieva Valentīna, kuras pamatdarbs ir Rudzātu vidusskolā. Aug arī jaunie palīgi – meita un abi dēli.

Saimniecībā nācās piedzīvot arī kļūmes un sāpīgas neveiksmes, bet pēdējos gados viss iet uz labo pusi. Sevišķi nozīmīgs ir Eiropas Savienības atbalsts dažādu maksājumu veidā, ar projektiem ir iespēja iegūt līdzekļus saimniecības modernizēšanai. Pamatnodarbošanās ir piena lopkopība. Ganāmpulkā ir 50 slaucamās govīs un jaunlopi. Arī mana sieva Valentīna, pēc izglītības ekonomiste, paralēli tiešajam darbam un rūpēm par saimniecību, tagad studē sociālās zinības Latvijas Universitātē.

— Vai deputāta pienākumiem atliek laiks?

— Darbojos pagasta padomes administratīvajā komisijā un šo jautājumu risināšanai laiks vienmēr ir jāatrod. Bet istajam vaļaspriekam – darbam ar koku – laika nepaliek. Mierīnu sevi ar domu, ka gan jau kādreiz nākotnē atkal varēšu kaut ko uzmeistarot priekš sevis un mājām, kā to dariju agrāk jaunībā. Darbs ar koku ir viena no manām mīļākajām nodarbēm. Labprāt uzspēļu arī gītāru.

L.Rancāne

Bezdarbnieku skaits rajonā samazinās. Uz kā rēķina?

Sākums 1. lappusē.

Nemot vērā, ka rajonā kopumā ir ap 3000 bezdarbnieku, NVA uzmanības lokā tātad bijusi praktiski lielākā daļa bezdarbnieku. 698 no tiem gada laikā spējuši iekārtoties darbā, bet 245 uzsākuši apmācību garajos kursus. Īsie jeb modulārās apmācības kursi rajonā ir populāri, īpaši B kategorijas autovadītāju apmācība, tie arī neprasa ilgu laiku prasmju iegūšanai.

Apmācības kursu laikā audzēkņi pērn saņēma stipendiju 25 latu apmērā mēnesī. Tiesa, tā nav adekvāta šodienas vajadzībām, tāpēc no 1. janvāra stipendija ir palielināta un tagad sasniedz 40 latus mēnesī.

Atrod darbu, bet nepaziņo

Kā vienu no iemesliem, kāpēc NVA nav precīzas informācijas par tiem, kuri iekārtojies darbā, T.Saulīts min to, ka cilvēki darbu gan atrod, bet neinformē NVA speciālistus. Šogad tiek lemts par to, ka šajā ziņā turpmāk veidosies sadarbība ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru, lai varētu iegūt konkrētas ziņas par cilvēkiem, kas izzuduši no NVA redzesloka.

Populāra subsidētā nodarbinātība

Pērn rajonā ļoti daudz cilvēku bi-

Bezdarbnieku skaits rajona pašvaldībās (2006. gada 4. janvāra dati)						
Pašvaldība	Iedz. sk. darba-spējīgajā vecumā	Bezdarbnieku skaits	Sievietes	Invalīdi	Jaunieši	Bezdarba līmenis (%)
Preiļu novads	6854	684	371	27	77	9,98
Rudzātu pag.	591	32	19	0	8	5,41
Saunas pag.	650	47	24	1	6	7,23
Sutru pag.	433	71	47	1	8	16,40
Aglonas pag.	1492	101	54	3	7	6,77
Vārkavas pag.	430	51	29	0	10	11,86
Jersikas pag.	672	116	53	4	11	17,26
Pelēču pag.	524	54	29	1	4	10,31
Riebiņu nov.	3947	540	293	12	60	13,68
Vārkavas nov.	1019	114	59	3	15	11,19
Līvānu nov.	7793	1138	664	76	153	14,60
Preiļu pilsētā		529	284	22	61	
Līvānu pilsētā		881	519	61	125	
KOPĀ RAJONĀ	24 405	2948	1642	128	359	12,07

ja iesaistīti algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos. Finansējums gada laikā šīm mērķim ievērojami pieaug. 520 cilvēku vietā sabiedriskajos darbos tika nosūtīti vairāk nekā 850. Tika piešķirti papildus līdzekļi, lai algotos pagaidu darbus organizētu kā palīdzību dabas katastrofu nodarīto postījumu seku likvidēšanai zemnieku saimniecībās. T.Saulīts stāsta, ka izpalīdzīgi bijuši arī kolēģi no citiem rajoniem un reģioniem, kur pagaidu algotie sabiedriskie darbi nav populāri (Rīga, Jūrmala) un ir problēmas ar piešķirto līdzekļu apgūšanu. Šo iespēju rajonā izmantoja vairāk nekā 60 darba devēji. Tomēr algotie pagaidu darbi ir pasīvais pasākums, kad cilvēkam piedāvā īslaicīgu palīdzību, bet iekārtošanās

pastāvīgā darbā pēc tam ir zema.

2005. gadā sākās mērķa grupu bezdarbnieku subsidētā nodarbināšana. Darbu jau uzsākuši 24 cilvēki, kas pie saviem darba devējiem varēs strādāt gadu (pirmspensijas vecuma bezdarbnieki – divus gadus). Subsidētajā nodarbinātībā pērn iesaistīti 26 invalīdi, bet šogad tiek plānots rast darbu vēl 10 invalīdiem. Kā uzsver T.Saulīts, interese par to ir liela (rajonā 2005. gada beigās bija 128 bezdarbnieki invalīdi), taču pasākums ir ļoti dārgs.

Nevienam neko nedrīkst uzspiest, gan darba devējam, gan darbaņēmējam invalidam pilnīgi brīvprātīgi ir jāvienojas par projekta īstenošanu, teic T.Saulīts. Darba devējs, piedāvājot darbu invalīdam, saņem vairākus labumus no valsts,

piemēram, nāk papildus līdzekļi darba vietas iekārtošanai u. c. Arī šogad NVA uzturēs kontaktus ar invalīdu sabiedriskajām organizācijām, lai sniegtu palīdzību pēc iespējas vairāk cilvēkiem.

Skolēni priecājas par iespēju strādāt

Jau divas vasaras veiksmīgi tika īstenoti projekti, kas piedāvāja darba iespējas skolēniem. Pērnvasar skolēnus nodarbināja jau 29 darba devēji. Paredzams, ka šogad pieteikumus varēs iesniegt ilgāku laika periodu. Plānots, ka pieteikšanās sāksies februārī. Bez tam NVA apmaksās arī sanitāro grāmatīņu saņemšanas izdevumus tiem skolēniem, kuri vasarā strādās pārtikas ražošanas uzņēmumos, veikalos un citur. Paredzamas izmaiņas darba vadītāju darba apmaksā. Īpašs atbalsts būs tiem darba devējiem, kuri piedāvās iespēju strādāt skolēniem ar īpašām vajadzībām.

Šogad uzmanība darbā iekārtošanai

2006. gadā vislielākā uzmanība tiks pievērsta bezdarbnieku un darba meklētāju darbā iekārtošanai, gada laikā valsti nodrošinot vismaz 44 tūkstošu bezdarbnieku iesaistīšanu darba tirgū. Šajā sakarā ir jāpanāk aktīvāka darba meklētāju līdzdalība bezdarbnieku atlases pro-

cesā, kad tiek komplektētas profesionālās apmācības grupas, kā arī eksāmenu kārtošanas laikā. Daudz uzmanības sadarbībā ar darba devējiem jāpievērš arī pasākumu noieiktām personu grupām jeb subsidēto darba vietu organizēšanai, jo praktiskās darba iemaņas bezdarbnieks vislabāk var apgūt, strādājot reālā vidē. Tādējādi arī darba devējam ir iespēja iesaistīties šajos pasākumos un pašam «izaudzināt» uzņēmumā trūkstošo speciālistu.

Nepieciešama pašvaldību ieinteresētība

T.Saulīts atzīst, ka viens no svarīgiem aģentūras uzdevumiem ir panākt pašvaldībās sapratni un ieinteresētību, ka bezdarba līmenis pats no sevis nesamazināsies. Visspirm nepieciešams izanalizēt katras konkrētas pašvaldības bezdarba problēmas, bet pēc tam izstrādāt nodarbinātības veicināšanas plānus. Rajona padome šādu plānu apstiprināja jau pērn, šogad uzmanības lokā būs vietējās pašvaldības.

Ir jālauz stereotips, ka bezdarbs ir un būs, ka to neizdosies izskaust. Tieši jaunu darba vietu nodrošināšana sekmēs pašvaldības labību iemaksāto nodokļu veidā. Labs piemērs ir Riebiņu novada Rušonas pagasts, kur pērn sākās apjomīgs projekts subsidētās nodarbinātības jomā, kas turpināsies arī šogad.

Tūrisms Aglonā pamazām kļūst ienesīga nozare

Aglona jau izsenis bijusi viena no populārākajām un tūristu iecienītajām apmeklējumu vietām Latgalē, kas ceļotājus piesaista ne tikai ar visā katoliskajā pasaulē pazīstamo Aglonas svētvietu, bet arī ar daudziem pilskalniem un ezeriem. Padomju laikos vasarās te sabrauca atpūtnieki no toreizējās Ļeņingradas, tā dubultojot pagastā iedzīvotāju skaitu. Pašlaik tūrisma nozare vēl tikai uzņem apgrīzieniešus, pamazām kļūstot par ienesīgu tautsaimniecības nozari. Jau vairākus gadus aglonieši sadarbojas ar kolēģiem no Krāslavas rajona Grāveriem, Šķeltovas un Kastuļinas. Par to, kā tiek vērtēta pērnā gada sezona un kas jauns padomā šogad, iepazīstina Aglonas novada tūrisma centra vadītājs, Latgales reģiona tūrisma asociācijas valdes priekšsēdētājs Jānis Rutka.

Gatavojas starptautiskajai izstādei «Balttour 2006»

— Ziemā novada tūrisma mītnu īpašniekiem ir samērā mierīgs laiks. Lielākais atpūtnieku pieplūdums sākas aprīlī un atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem beidzas septembrī vai oktobrī. Tāpēc pašlaik arī tūrisma informācijas centra darbiniekiem galvenais uzdevums ir sagatavoties jaunajai sezonai.

Lai tā šogad būtu veiksmīga, liela nozīme ir tam, kā mācēsīm sevi parādīt starptautiskajā izstādē «Balttour 2006», kas no 10. līdz 12. februārim risināsies Rīgā. Tas ir galvenais tūrisma nozares mārketinga pasākums, kura laikā visas ieinteresētās iestādes, organizācijas un uzņēmēji sniedz savus piedāvājumus, iepazīstina ar tiem apmek-

lētājus.

Preiļu rajons un arī Aglona izstādē piedalīsies kopējā Latgales standā, atsevišķi startēs vienīgi Daugavpils. Aglonu pārstāvēs SIA «Aglonas maize», kas piedāvās degustēt savus ražojumus, jo tieši šī uzņēmuma izveidotais vienīgais maizes muzejs Latvijā ir viens no visbiežāk apmeklētajiem objektiem novadā.

Latgalei jāieiet Eiropas aprīnē

Esmu arī vadītājs Latgales Reģiona Attīstības aģentūras izstrādātajā vērienīgajā mārketinga projektā, kas turpināsies divus gadus un kura uzdevums ir panākt, lai Latgale un Aglona kļūtu par iekārojamu tūristu galamērķi ne tikai Latvijas mērogos, bet arī Baltijā un Eiropā. Interesentiem piedāvāsim jaunū Aglonas novada tūrisma bukletu, kur ietverta informācija par visām tūrisma mītnēm, pašlaik četros pagastos tādu ir vairāk nekā 30. Esam gatavi tūristiem piedāvāt vairākus izstrādātus maršrutus, kuru ilgums ir no pāris stundām līdz divām dienām, piemēram, «Aglonas gredzens», «Zilo ezeru noslēpums», «Aglonas novada baznīcu tūrisms». Ar gleznaino dabu, ūdeņu dziedinošo enerģiju, triju konfesiju dievnamiem, pilskalniem, iespējām atpūsties ekoloģiski tīrā vidē un baudīt bioloģiskiem pagājieniem audzētus augļus un dārzeņus novads bez šaubām ir vilinošs lielo pilsētu iedzīvotājiem. Šo iespēju nedrīkst noniecināt.

Ar pirti nevienu nepārsteigs

Lai gan apmeklētājiem piedāvātie pakalpojumi ir aptuveni vienādi, novadā nav divu vienādu viesu māju un tūrisma mītnu. Uzskatu, ka mū-

su trumpis var būt izcilā latgaliešu viesmīlība, atsaucība un sirsnīgums, kā arī «rozīnes», ko uzņēmēji piedāvā ciemiņiem. Vizināšanas ar ūdens velosipēdiem, laivām, pārbraucieni ar divriteņiem, zirgu izjādes, poniji, zemeņu degustācija, dabas takas ir tās lietas, kur katrs var atklāt savu individualitāti un neatkārtojamību. Saviem uzņēmējiem vienmēr uzsveru, ka nevaļ kopēt citus. Nav liela māksla diķa vai ezera krastā uzslēpt pirti, bet, ja tur ieliek sirdi un izdomā ko aizraujošu, atpūtnieki brauks.

Pagājušajā vasarā man ir bijušas sarunas ar tūristiem no Spānijas, Francijas, Vācijas un citām Eiropas valstīm. Piemēram, Somijas žurnālisti, kuri gatavoja publikācijas lielākajiem somu laikrakstiem par atpūtas iespējām Latvijā, atzina – ar pirti nevienu nepārsteigs, jo Somijā to ir krietiņi vairāk. Cita lieta, teiksim, ir dabas un saņu taka, kāda izveidota «Mežinieku mājās», vai ponijs, ar kuru tik ļoti patiek vizināties bērniem «Upenītē», kā arī cienišanās ar ogām «Zemeņu kratīņos». Lielu popularitāti pagājušajā sezonā iemantoja «Aglonas Alpi», kur var apmesties uz dzīvošanu autotireli, izmēģināt spēkus šķēršļu joslas pārvērēšanā. Jaunaglonā iecienīta vieta ir «Trepes», kur iekārtots bērnu rotaļu laukums ar karuselēm.

Uzņēmēji jūtas atspērušies

Tūrisma uzņēmējus novadā var iedalīt divās grupās – tie, kuriem tūrisms ir papildnozare, un tie, kuri ar viesu uzņemšanu pelna. Lielākā daļa no viņiem jūtas atspērušies. Visstiprākie pašlaik ir «Aglonas Cakuli», tūrisma nozares celmlauži Aglonā, kur uzkrāta vislielākā pieredze.

Pēdējā gada laikā strauji augušas jau minētās «Trepes». 2004. gada vasarā viņi varēja izmīnāt tikai pāris viesus, bet tagad vasarā naktsmitnes tiek piedāvātas pat līdz 10 cilvēkiem, sakārtota arī vide. Turpina attīstīties «Mežinieku mājās», kas par savu specifiku izvēlējušies konferenču, semināru un svinību telpu nodrošināšanu, kā arī piedāvā ēdināšanu.

Aglonas bazilika – joprojām visapmeklētākā Latvijā

Jau divus gadus tūristu visapmeklētākais objekts valstī un, protams, Preiļu rajonā ir Aglonas bazilika. Visvairāk ciemiņu ir 15. augusta svētkos, taču arī ikdienā tūristu plūsmā neapsīkst. Līdz šim novada tūrisma informācijas centram sadarbība ar baziliku bijusi laba. Pašlaik bazilikā strādā jauni priesteri, kas ir lietpratēji informācijas tehnoloģiju jomā, piedāvā dažādus informatīvus materiālus, prot svevalodas. Tas dod iespējas arī ārzemju tūristiem uzzināt daudz jauna par svētvietas bagāto vēsturi.

Pievērš uzmanību dabas objektiem

Novadā ir ne tikai daudz viesu māju, bet arī interesantu un apskates vērtu dabas objektu. Viens no tiem – Velnezers jeb Čortoks Šķeltovas pagasta teritorijā, kura apkārtnē tagad ir sakopta un labiekārtota. Par to jāpateicas Šķeltovas pagasta vadītājam Andrim Bādūnam un akciju sabiedrībai «Latvijas valsts meži», kas finansēja labiekārtošanas darbus – kāpniņu, skatu laukumu, atpūtas vietas un laipu izbūvi. Līdzīgi sakārtota arī

netālu esošā Jasinkas ezera apkārtnē.

Lai gan sabiedrībā ir viedoklis, ka uz tādām aizsargājamiem dabas objektiem tūristus vēlams aicināt mazāk, lai neizjauktu dabas līdzsvaru, esmu pārliecināts, ka nekas ļauns nenotiks. Cilvēkiem vienkārši ir jānodrošina priecātības un visiem jaukumiem, nevis apkārtnē vidē nenodrošināt. Ja ir uzstādīti atkritumu konteineri, iekārtotas ugunsgrāma vietas un uzbūvētas tualetes, viss būs kārtībā.

Informāciju iegūst internetā

Esam pārliecinājušies, ka pēdējā laikā potenciālie ciemiņi informāciju par Aglonas novadu visbiežāk iegūst internetā. Tūrisma informācijas centra veidotā mājas lapa www.aglona.lv tika izveidota pagājušajā gadā īsi pirms izstādes «Balttour 2006». Nepilna gada laikā (decembra datī) vismaz vienu reizi šo mājas lapu apmeklējuši 3858 interesenti no 44 pasaules valstīm. Sadarbībā ar Aglonas pagasta padomes speciālistiem interneta mājas lapā piedāvātā informācija tiks papildināta un uzlabota – būs pieejamas ziņas par izglītību, kultūru, uzņēmējdarbību.

Mūs var atrast arī Latgales Reģiona Attīstības aģentūras veidotajā un uzturētajā portālā www.latgale.lv, kur ir vispilnīgākā informācija ne tikai par Latgales tūrisma iespējām, bet arī pašvaldību aktualitātes, kā arī portālā www.latvia-tourism.lv, kas ir Tūrisma Attīstības valsts aģentūras pārziņā. Pašlaik šis portāls ir pieejams septiņās valodās, bet drīzumā informācija tur būs pieejama 15 valodās.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova.

Bērnudārza «Rūķi» pedagogi saņem starptautisku meistarības sertifikātu

26. janvārī Preiļu rajona padomes zālē divām Līvānu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» pedagogēm — Irēnai Strelkovej un Valentīnai Gavarei — pirmajam Preiļu rajonā tika pasniegts Starptautiskās asociācijas «Step by step» (ISSA) skolotāju meistarības sertifikāts. Latvijā šāds sertifikāts kopumā izsniegts 36 pedagogiem.

Skolotāju meistarības izvērtēšanu ISSA organizē 29 valstīs, kurās darbojas programma «Soli pa solim». Latvijā šo sertifikāciju veic Izglītības iniciatīvu centrs (IIC). Latvijā ir 10 speciāli apmācīti eksperti, kas ir tiesīgi izvērtēt gan pirmsskolas, gan sākumskolas pedagogu darbu, kā arī atbilstību «Soli pa solim» standartiem.

Apmeklējot «Rūķi», eksperti atzinīgi novērtēja Irēnas Strelkovej un Valentīnas Gavares darbu — mācību vidi grupā, individuālo darbu ar bērniem — mācīšanas metodes, darba plānošanu, kā arī

● No kreisās Līvānu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» metodiķe Sandra Kraukle, pirmsskolas skolotāja Irēna Strelkova, Elita Liepiņa, Valentīna Gavare un Izglītības iniciatīvu centra projektu un semināru vadītāja, atbildīgā par sertifikācijas procesu Latvijā Lija Verzemiece.

profesionālo pilnveidošanos, sociālās iekļaušanas jautājumus un sadarbību ar ģimenēm. Skolotāju sertifikācijas laikā «Kamenītes» grupas bērni parādīja, cik zinātkāri, radoši, aizrautīgi ir «Rūķi» audzēkņi. Eksperti atzinīgi

novērtēja bērnu vecāku atsaucību un ieguldījumu grupas darbā, kā arī skolotāju palīdzes Elitas Liepiņas pašizlīdzīgo darbu, kas tika novērtēts ar IIC pateicības rakstu.

Visa «Rūķi» saime sveic «Kamenītes» grupas koman-

du un priecājas līdz ar viņām par augsto darba novērtējumu.

G. Kraukle,
sabiedrisko attiecību
speciāliste Līvānu
novada domē

300 000 latu «Skolas pienam», 70 000 latu (!) – piena reklāmai

Zemkopības ministrs Mārtiņš Roze iepazinās ar pētījumu par programmas «Skolas piens» rezultātiem 2005. gadā. Pētījuma prezentācijā piedalījās arī valsts sekretāre Laimdota Straujuma un Latvijas Pienaaimnieku centrālās savienības (LPCS) valdes priekšsēdētājs Marģeris Rava. Šādu informāciju «Novadniekam» sniedza Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa.

Pētījumā secināts, ka interese par programmu «Skolas piens» ir manāmi palielinājusies, un aizvien vairāk skolu tai piesakās. Tas skaidrojams arī ar piena pārstrādātāju aktīvo darbu, informējot skolu direktorus par programmas priekšrocībām un veselīgas pārtikas nozīmi skolēnu veselības nostiprināšanā. Turklāt akcijas rezultāti apstiprina, ka skolēni pienu sākuši lietot biežāk.

Pētījums liecina, ka visi skolēni, kas lieto subsidēto pienu, ir ļoti apmierināti un papildus vēlētos ēst arī jogurtu, biezpienu un biezpiena sierīņus. Bērni pienu labprāt lieto, jo tas ir veselīgs, bagāts ar kalciju un labi garšo.

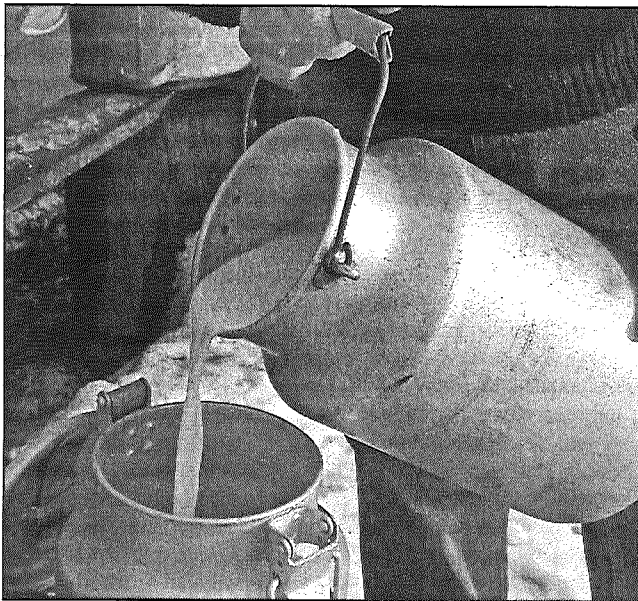
Šogad plānots iespēju dzert pienu par brīvu piedāvāt bērnudaržiem, tāpēc par akcijas «Skolas piens» aktivitātēm informēs arī pirmsskolas vecuma bērnus un viņu vecākus.

Kā informē Zemkopības ministrija, lai pirmsskolas un un 1-4. klašu skolēnus 2006. gadā

varētu nodrošināt ar bezmaksas pienu, šogad nacionālās subsidijās ir paredzēti 300 000 latu, bet 70 000 latu ir plānoti piena reklāmas kampaņai.

Preiļu rajonā joprojām neviena pašvaldība nav sapsarjusies, lai parūpētos par bezmaksas piena saņemšanu skolās. Kā informēja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, pēc Latvijas Pašvaldību savienības pieprasījuma pārvaldei bija jāsaņem ziņas par aktivitātēm šajā jomā. Ziņojumā, kurš nosūtīts pērnā gada 29. decembrī, norādīts, ka Preiļu rajonā neviena skola un neviena pašvaldība pagaidām šajā programmā nav iesaistījusies. Aptaujājot skolas, nokaidrots, ka galvenais iemesls ir līdzfinansējuma nepieciešamība. Skolām šādi līdzekļi nav paredzēti. Ir arī citi šķēršļi. Piemēram, Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs «Novadniekam» atzina, ka no līdzdalības programmā atbaida sarežģītā birokrātija un administrēšana. Tas prasīs daudz papildus atskaišu gatavošanu un lielu noņemšanu ar «papīriem», teica direktors.

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» realizācijas daļas priekšniece Zoja Gulbinska stāstīja, ka uzņēmumam «Skolas piens» programmas ietvaros pieņēmusies Rēzeknes rajona izglītības pārvalde ar vairākām skolām. Programma arī mums nešķiet vienkārša, izdevīgāk aptvert tās skolas, kuras ietilpst līdzšinējos piena piegādes maršrutos, teica Zoja

Gulbinska.

Šķiet, pašvaldības un to mācību iestādes vairāk ieinteresētas mantiskā stāvokļa nodrošināšanā, gādājot desmitiem jaunu, modernu un vēl modernāku datoru, izšķērdīgi remontējot un ceļot zāles, modernizējot tualetes, pērkot dārgas virtuves iekārtas, bet skolēnu veselība ir otrajā un vēl tālākā plānā. Izrādīšanās vērojama arī attiecībā uz programmas «Skolas piens» līdzekļu sadali. 70 000 latu piešķirti piena reklamēšanai! Ja piens un tā produktu lietderība un veselība šodien vēl kādam ir jāpierāda, tad šī cilvēka erudīcijas līmenis ir visai apšaubāms. 70 000 latu, kas ir ceturtdaļa no tās summas, kas kopumā atvēlēta piena saņemšanai, visticamāk tiks atvēlēta semināru rīkošanai, irējot telpas dārgās vies-

nicās, kādas videofilmas uzņemšanai, kompaktdiska sagatavošanai un tā prezentācijai, plakātiem, brošūrām. Andrejs Zagorskis tā arī stāstīja, ka jau tagad no reklāmas kampaņas organizatoriem saņemts aicinājumu pasūtīt brošūras 1. – 4. klašu bērniem par piena lietderīgumu. Kopumā brošūra izdevusies un interesanta. Ja līdz šim skolās veselības mācības, sociālo zinību, dabas mācības un tamlīdzīgās stundās bērniem vēl nav iemācīts par piena produktu nozīmi veselīgā uzturā, tad ar visu mācīšanas sistēmu, nūdien, kaut kas ir galīgi šķērsām. Šos septiņdesmit tūkstošus varēja arī izmantot lietderīgāk, piešķirot skolām programmas ieviešanai kā līdzfinansējumu, nevis reklamai, teica Izglītības pārvaldes priekšsēdētājs.

L. Rancāne

Validols ir un būs

Pēdējā laikā vieni žēlojas, ka no aptiekām pazudis validols, un taujā, kāpēc tā noticis, bet citiem validola iegāde nekādas problēmas nav radījusi. «Novadnieks» noskaidroja, kāda situācija izveidojusies rajonā. Atklājās, ka, patiešām, — vienās aptiekas validols nopērkams, bet citās tā nav.

SIA «Preiļi Ainava» aptiekas vadītāja Valentīna Mūrniece skaidroja, ka iedzīvotāji validolu var iegādāties bez raizēm, jo aptiekā tā pietiek. Pārtraukumi validola piegādē bija vērojami pērnā gada nogalē, kad tas nebija iekļauts Zāļu reģistrā un Latvijā to nevarēja tirgot. Taču validola ražotāji Ukrainā ieguva nepieciešamo labas ražošanas prakses sertifikātu, un validols tagad reģistrēts arī Latvijas zāļu sarakstā.

Zāļu sertifikāta derīguma termiņš Ukrainā ražotajam validolam ir līdz 2010. gada 31. jūlijam. Reģistrācijas apliecību zālēm izsniedz uz pieciem gadiem, pēc tam to pagarina. Validols no aptiekām nekur vairs nepazudis. Tiesa, tagad tas ir kļuvis dārgāks un par 20 tabletēm jāmaksā vidēji 55 — 58 santīmi.

Valentīna Mūrniece atzina, ka šo bezrecepšu medikamentu pircēji stipri iecienījuši, tas ir ērti lietojams. Validolam esot arī analogas zāles — korvalols, valokordīns, bet to iegādei vajag vairāk naudas.

Arī Preiļu aptiekā «Tēraudi P» farmaceita asistente Anita Matisāne — Rubene informēja, ka validola iegādes iespējas problēmas nevienam nerada. Īslaicīgs validola trūkums aptiekā bija vērojams pērnā gada pēdējos mēnešos, taču tagad situācija ir mainījusies, jo validols ir iekļauts Zāļu reģistrā un Latvijai tiek piegādāts. Iedzīvotāju vīdu satraukums nav vērojams, uzkrājumus neviens neveido, vairumā nepērk, skaidroja aptiekas darbiniece. Cilvēki prasot pa vienai, divām paciņām, dažs nopērkot trīs un tikai retumis kāds piecas paciņas. Validols pēc iekļaušanas sertificēto zāļu sarakstā kļuvis dārgāks.

Rudzātiešiem validols nav nopērkams, stāstīja SIA «Zelta sietiņš L» aptiekas Rudzātu filiāles farmaceita asistente Līvija Viļuma. Zāļu firmu pārstāvji, kas aptiekai piegādā medikamentus, apgalvo, ka validola neesot, teica aptiekas darbiniece, un ka viņi nezina, kad tas varētu būt. Pircējiem, kas prasa validolu, tiek piedāvātas dažas citu nosaukumu zāles. Taču tās ir dārgākas nekā validols. Gada pēdējos mēnešos gan aptiekā bijusi vērojama pastiprināta validola pirkšana, cilvēki iegādājušies pa piecām, pa desmit paciņām, stāstīja Līvija Viļuma. Aptiekas apmeklētāji ar nepacietību gaidot validola parādīšanos.

SIA «Zelta sietiņš L» Līvānu aptiekas vadītāja Marija Kārkle informēja, ka validolu tirgo no vecajiem krājumiem un tie tuvojas beigām. Zāļu firmas jaunus pasūtījumus nepieņemot, atbildot, ka validola tirdzniecībā turpmāk nebūs.

Līvānu centra aptiekā situācija līdzīga. Farmaceita asistente Irina Venclova atzina, ka cilvēki ir neapmierināti ar validola trūkumu. Šo zāļu aptiekā pietrūka decembrī, bet janvārī nav bijis nemaz. Validola vietā tiekot piedāvāti sirds pilieni.

Galēnos problēmu ar validolu nav, teica SIA «Preiļu aptieka» Galēnu filiāles vadītāja Marija Mičule. Neliels pārtraukums zāļu piegādē novērots pērn, bet tagad validola esot pietiekami, un arī pircēji vairāk par vienu, divām paciņām nepērkot.

□□□

Kā iespējamas tik krāsas atšķirības viena rajona robežās? Telefoniski sazinoties ar validola reģistrācijas apliecības īpašnieces — firmas «AG Farm» — pārstāvniecības Latvijā direktoru Vladimīru Dubrovski, saņēmām jau zināmo skaidrojumu, ka validola ražošana Ukrainā pārkārtota, lai produkcija atbilstu Eiropas Savienības standartiem, zāles reģistrētas. Pārtraukums validola piegādē bija pērn, kad lieltirgotavu noliktavās beidzās vecie krājumi, bet jaunās vēl nebija saņemtas. Diemžēl pēc jaunā sūtījuma saņemšanas burtiski vienas dienas laikā aptiekas iztukšojušas lieltirgotavas. Vieni sagādāja krājumus vairākiem mēnešiem uz priekšu, citi diemžēl palika tukšā, stāstīja direktors. Tāpēc arī izveidojās situācija, ka pie vieniem zāļu tirgotājiem validols ir, pie citiem nav. Jau šonedēļ ceļā uz Latviju no Ukrainas devies nākamais validola sūtījums. Validols no aptieku plauktiem nepazudis nekādā gadījumā, cilvēku uztraukums ir lieks un krājumi nav jāveido, mierināja Vladimīrs Dubrovskis.

L. Rancāne

Rajona pašvaldībās demogrāfiskā bilance ar minus zīmi

AGLONAS PAGASTĀ pērn iedzīvotāju skaitu papildinājuši 18 jaundzimušie (2004. gadā – 16), deviņas meitenes un deviņi zēni. Stārķis pirmo reizi apciemojis piecas ģimenes. Deviņās ģimenēs piedzimuši otrie bērniņi, trijās sagaidīti trešie. Viens mazulis reģistrēts bez zīņām par tēvu, diviem noteikta paternitāte. Mazajiem brēķuļiem vecāki devuši vārdus: Linda, Megija, Elizabete, Alise, Ieva, Gabriela, Anna, Renāte, Kerija Keita, Aleksandrs, Dans, Arvids, Armands, Justs, Dilans, Deniss, divi puikas nokristīti par Raivjiem.

Pagasta dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Inese Rutka, informējot par demogrāfisko situāciju, stāstīja, ka pērn reģistrētas 20 laulības. 17 no tām noslēgtas bazilikā.

Kopējā gada bilance noslēgta ar minus zīmi, jo mūžībā izvadīti 50 iedzīvotāji (2004. gadā – 64), 25 vīrieši un tikpat sievietes. Vairāku aizgājēju nāves cēlonis bija traģiski gadījumi. Divi jauni vīrieši noslika, viens nosala, viens mira no uzbrucēja radītiem ievainojumiem. Vairākiem citiem nāves cēlonis bija sirds un asinsvadu slimības. Mirušo skaitā arī zidainis divu mēnešu vecumā. Pagasta statistiku papildina arī Salenieku pensionāta mūža miegā aizmigušies sirmgalvj, pērn to bija 12.

□□□

JERSIKAS PAGASTĀ padomes priekšsēdētāja un dzimtsarakstu pārzine Maija Spūle informēja, ka pagastā 2005. gadā dzimuši deviņi bērni (2004. gadā – četri), četri puisēni un piecas meitenes. Seši bērni ir pirmdzimtie, viens saviem vecākiem sestais. Vecāki saviem lolojumiem devuši vārdus: Gabriela, Nikola, Kristiāna, Ēriks, Gustavs, Eva, Elīna, Viktors, Ingus.

Pagastā reģistrēta viena laulība ar ārzemnieku.

Aizsaulē izvadīti 20 iedzīvotāji, tikpat, cik gadu iepriekš. Mirušas deviņas sievietes un 11 vīrieši. Vairāki no aizgājējiem bija cieniņamos gados, bet daži pusmūžā, kam dzīves gājumu saīsinājuši pārliecīga draudzēšanās ar alkoholu. Pagasta teritorijā atrasta arī mirusi gados veca sieviete no Daugavpils, kas vairāku mēnešu garumā bija izsludināta kā bežvēsts pazudusi.

□□□

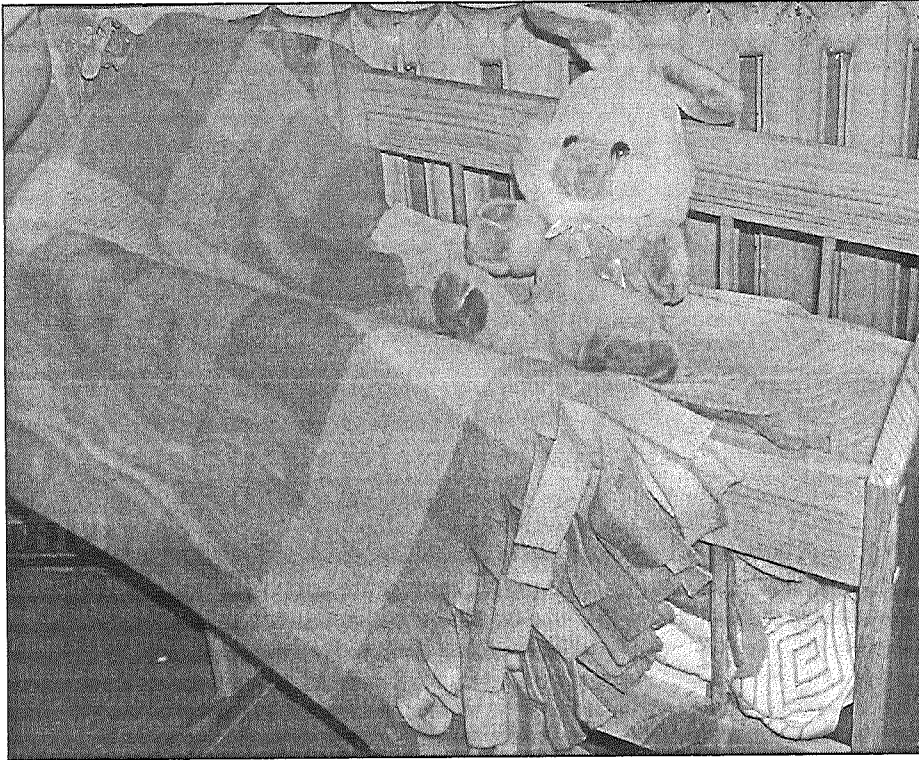
LĪVĀNU NOVADĀ bērni pērn dzimuši pa pāriem, un gada statistika liecina, ka pasaulē nācis 41 zēns un 41 meitene, kopā 82 bērni (2004. gadā 89 jaundzimušie). Novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Marija Pastare informēja, ka 38 ģimenes jūtas laimīgas par savu pirmo bērniņu, 25 ģimenes Laimes māte apciemojusi otrreiz. 13 ģimenēs piedzimuši trešie, divās – ceturto, divās – piekto, divās – sestie bērni. Bez zīņām par tēvu reģistrēti astoņi mazuļi. 29 gadījumos noteikta paternitāte.

Septiņiem bērniem vecāki devuši pa diviem vārdiem, piemēram, Anete Ramona, Evelīna Žanete, Rainers Tomass. Populārākie vārdi pērn bijuši Deniss, Nikita, Ēriks, Marta, Viktorija, Marija, Anete. Pie neparastākiem vārdiem pieskaitāmi Ķelijs, Milēna, Ksenija, Agnete.

Laulības noslēguši 68 pāri, 15 no tiem saulāti baznīcā. Četras personas apprecējušas ar ārzemniekiem. Laulībā stājušies divi pāri pirms 18 gadu sasniegšanas. Pirmajā laulībā devušies 52 vīrieši un 54 sievietes, otrajā – 16 vīrieši un 13 sievietes. Viena daiļā dzimšana pārstāve pie vīra izgājusi trešo reizi. Dzimtsarakstu nodaļā reģistrētas sešas zelta kāzas, trīs no tām notikušas ar svinīgu ceremoniju.

Pērn miruši 193 novada iedzīvotāji, tikpat daudz, cik 2004. gadā. Mūžībā devušies 106 vīrieši un 87 sievietes. Vecumā no 11 līdz 20 gadiem miruši 2, no 21 līdz 30 gadiem – 2, no 31 līdz 40 – 6, no 41 līdz 50 – 14, no 51 līdz 60 – 25, no 61 līdz 70 – 42, no 71 līdz 80 – 59, no 81 līdz 90 – 33, vecumā no 91 līdz 100 gadiem – 10 iedzīvotāji.

69 aizgājējiem nāves cēlonis bijušas sirds un asinsvadu slimības, 45 – vēža intoksikā-

cija, 13 – nelaimes gadījums, 10 – pašnāvība. Viens cilvēks kļuvis par slepkavības upuri.

□□□

PELĒČU PAGASTĀ dzimtsarakstu nodaļas pārzine Silvija Šņepste stāstīja, ka pērn jaundzimušo skaits palielinājies, bet mirušo – samazinājies. 2005. gadā piedzimuši septiņi bērni (2004. gadā – pieci). Iedzīvotāju skaitu papildināja Raivis, Markuss, Santa, Arturs, Andris, Oksana, Mairis. Trijās ģimenēs pasaulē nākuši pirmdzimtie, divās – piekto bērni. Divos gadījumos noteikta paternitāte.

Pagastā nodibinātas divas jaunas ģimenes. Milestībai vecums nav šķērslis, un laulībā devušas arī personas, kas dzimušas 1934. un 1938. gadā.

No dzīves šķirušies 12 iedzīvotāji, septiņi vīrieši un piecas sievietes. Nāves cēlonis ir bijušas gan slimības, gan gadu nasta.

□□□

PREIĻU NOVADĀ dzimtsarakstu nodaļā pērn reģistrēti 111 bērni (2004. gadā – 93), 66 zēni un 45 meitenes. Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Anita Loginova informēja, ka Aizkalnes pagastā dzimuši septiņi bērni, Preiļu pagastā – 13, Preiļos – 74. Bez tam Preiļu dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti arī 17 citu pagastu bērni, kas dzimuši Preiļu dzemdību nodaļā.

Populārākie vārdi pērn bija Viktorija, Anatasija, Katrīna, Samanta, Santa, Dāvis, Dairis, Vladislavs, Andrejs, Daniels, Deniss, Nikita. Četrām meitenēm un vienam zēnam vecāki ielikuši pa diviem vārdiem. Jaundzimušajiem doti arī iepatnējāki vārdi: Lorita, Mērija, Marsels, Rendijs, Tomass.

65 ģimenēs pasaulē nākuši pirmie bērni, 27 – otrie, pārējās kā trešie, ceturto vai piekto bērni. Vienā ģimenē piedzimis sestais bērns. Samazinājies to bērnu skaits, kuri reģistrēti bez zīņām par tēvu.

Novadā noslēgtas 69 laulības (2004. gadā – 58), no tām vienpadsmit – baznīcā. Vienas laulības notikušas ar ārvalstnieku. Samazinājies vecums, kurā jaunieši stājas laulībā. Divas no ligavām pērn nebija sasniegušas pilngadību, viena no viņām bija dzimusi 1988., otra 1989. gadā. Vīrieši visbiežāk stājušies laulībā 27 – 29, sievietes – 19 – 23 gadu vecumā. Anita Loginova informēja, ka pērn palielinājies to laulību skaits, kas noslēgtas pēc 45 gadu vecuma. Pāri, kas ilgi dzīvojuši civilā laulībā, pirms došanās darbā uz ārzemēm, vēlas ģimenes attiecības nokārtot oficiāli.

Pērn lielākā gadu starpība starp jaunlaulātajiem bija pāriem, kurā vīrs bija 17 gadu vecāks nekā sieva un sieva – deviņus gadus vecāka par vīru.

Pirmajā laulībā stājās 47 pāri. Reģistrēta laulība, kurā sieva pie vīra izgāja trešo reizi.

Preiļu novadā pērn reģistrēta 165 iedzīvotāju nāve (2004. gadā – 152). Aizsaulē devušies 78 vīrieši un 87 sievietes. Preiļos miruši 100, Aizkalnes pagastā – 17, Preiļu pagastā – 19 cilvēki. Reģistrēti 29 citu pašvaldību iedzīvotāji, kas miruši Preiļu slimnīcā. Visbiežāk miruši vīrieši 19 – 40 un 51 – 70 gadu vecumā. Lielākais mirušo sieviešu skaits ir vecuma grupās no 41 līdz 50 un pēc 70 gadiem.

□□□

RIEBIŅU NOVADĀ dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Monika Litauniece informēja, ka pērn novadā dzimuši 37 bērni. Stārķis atnesis 23 zēnus un 14 meitenes. Visbiežāk tas ciemojies Rušonas pagastā, kur piedzimuši 13, Riebiņu pagastā – 10 bērni. Sīļukalna pagastā piedzimuši septiņi mazuļi, Galēnu – četri, Silajāņu – divi un Stabulnieku pagastā – viens.

Trīspadsmit ģimenēs piedzimuši pirmie bērni, astoņās – otrie. 16 ģimenes pasaulē laidušas savas trešās, ceturto un vairāk atvases. No tām divās ģimenēs piedzimuši astoņi, vienā – sestais bērns.

23 bērni dzimuši latviešu, 14 – cittautiešu ģimenēs.

Divi bērniņi dažādu komplikāciju dēļ miruši.

Monika Litauniece stāstīja, ka novada iedzīvotāju atvasītes pasaulē nākušas arī tālajā Īrijā un citās valstīs, kas gan novada jaundzimušo statistiku nepapildina.

Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja atzina, ka pēdējā laikā vecāki daudz pārdomātāk izvēlas vārdus saviem jaundzimušajiem bērniem. Novadā pērn populārākie vārdi bijuši Aleksandrs un Viktorija. Vairāki jaundzimuši saņēmuši vārdus Artūrs, Emīls. Bērniem doti vārdi: Zane, Dana, Daniels, Jurgis, Laura, Diāna, Kaspars, Marta, Intars un citi. Viena meitene nosaukta divos vārdos – Evita Marija. Svešādi, no eksotiskām filmām un fantastikas grāmatām ņemti vārdi bērniem nav doti.

Novadā noslēgtas 25 laulības, par desmit vairāk nekā 2004. gadā. Divos gadījumos viens no laulātajiem precēta cilvēka kārtā devies otrreiz. Divās laulībās viens no partneriem bijis ārzemnieks.

Mirušo skaits, salīdzinot ar 2004. gadu, palielinājies, bet samazinājies, salīdzinot ar 2003. un 2002. gadu. Pērn novadā miris 141 cilvēks, aizpērn – 131 (apkopota visu sešu novada ietilpstošo pagastu iepriekšējo gadu statistika), bet 2003. gadā – 154, 2002. – 166 cilvēki. Mūžībā pērn devušies 83 vīrieši un 58 sievietes. Vīriešu vidējais miršanas vecums bija 63 gadi, sieviešu – 79, kopīgais iedzīvotāju miršanas vecums – 71 gads. 104 pērn mūžībā aizgājušās personas bija sasniegušas pensijas vecumu.

Galēnu pagastā miruši 22, Silajāņu – 17,

Sīļukalna – 9, Stabulnieku – 16, Riebiņu – 41, Rušonas pagastā pērn miruši 36 cilvēki.

Dzimtsarakstu nodaļā saņemti trīs iesniegumi par uzvārdu maiņu. Divos gadījumos uzvārda maiņas nepieciešamība atteikta kā nepamatota.

□□□

RUDZĀTU PAGASTĀ dzimtsarakstu nodaļas pārzine Ruta Kliņķe, raksturojot pērnā gada demogrāfisko situāciju, atzina, ka jaundzimušo skaits par vienu samazinājies, bet mūžībā aizgājis vairāk nekā 2004. gadā. Pērn pagastā piedzimuši deviņi bērni, seši zēni un trīs meitenes. Liāna, Katrīna, Raivis un Mihails saviem vecākiem ir pirmie bērni, Daniels – otrais, Viktorija un Daniels Jānis – trešie bērni. Stārķis ceturto reizi apciemojis Kaspara, piekto – Sergeja vecākus.

«Rūgts» skanējis tikai vienam pārim.

Miruši 16 iedzīvotāji (2004. gadā – 11), seši vīrieši, desmit sievietes. Divpadsmit no aizgājējiem bija sasnieguši pensijas vecumu.

□□□

SAUNAS PAGASTĀ dzimtsarakstu nodaļas pārzine Jadviga Čiša atzina, ka 2005. gadā dzimstība samazinājusies gandrīz trīs reizes, ja salīdzina ar 2004. gadu. Pērn piedzimuši trīs puikas un viena meitene, bet gadu iepriekš jaundzimušo skaits bija 11. Pagasta jaunākajiem iedzīvotājiem doti vārdi: Jānis, Līga, Eduards, Arvis. Eduards un Arvis saviem vecākiem ir trešie, bet Līga un Jānis – ceturto bērni.

Jaunas ģimenes pagastā nav nodibinātas. Šīs zemes gaitas beiguši 24 iedzīvotāji – 11 sievietes un 13 vīrieši, divi no aizgājējiem bija tikko sasnieguši pensijas vecumu.

□□□

SUTRU PAGASTĀ 2005. gadā piedzimuši seši mazuļi (2004. gadā – četri). Diviem no jaundzimušajiem dots vārds Armands, vienam Kristers. Meitenes vecāki nosaukuši šādos vārdos: Annija, Amanda, Liāna. Pagasta dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Anna Kuzņecova informēja, ka vienam bērnam noteikta paternitāte.

Reģistrēta viena laulība.

Miruši 17 pagasta iedzīvotāji (2004. gadā – 19). Miršanas iemesls ir bijušas slimības. Viena persona izdarījusi pašnāvību, viena gājusi bojā ceļu satiksmes negadījumā.

□□□

VĀRKAVAS NOVADĀ dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Antoņina Rušina, iepazīstinot ar demogrāfisko situāciju pašvaldībā, atzina, ka pērnajā gadā jaundzimušo skaits samazinājies. 2005. gadā pasaulē nākuši 13 mazuļi (2004. gadā – 16). Toties septiņi no mazuļiem savās ģimenēs ir pirmie bērni, viens piedzimis daudz bērnu ģimenē un pēc skaita ir sestais. Iedzīvotāju skaitu pērn papildināja Anna, Gunta, Linda, Sanija, Elizabete Maija, Ernests, Ralfs, Armins, Miķelis, Ringolds, Elvis, Jānis, Dāvis.

Nodibinātas divas jaunas ģimenes.

Mūžībā pavadīti 33 iedzīvotāji, 23 sievietes un desmit vīrieši. Lielākā daļa no aizgājējiem bija aizvadījuši garu mūžu. Brieduma gados mira divas personas, viena no tām noslika, otra izdarīja pašnāvību.

□□□

VĀRKAVAS PAGASTĀ pērn šūpulītis kārtis četriem mazuļiem (2004. gadā – dzimis viens). Liāna un Dāvis Kristers saviem vecākiem ir pirmie bērni, Tatjana – otrais bērns, bet Anrijs piedzimis daudz bērnu ģimenē.

Kā informēja pagasta dzimtsarakstu pārzine Lūcija Armane, laulības pagasta padomē nav reģistrētas.

Pērn miruši 14 iedzīvotāji (aizpērn – 12). Jaunākajam aizgājējam bija 17 gadi, vecākajai – 97 gadi. Viens rēķinus ar dzīvi noslēdza pats. Daži cilvēki miruši no slimībām, bet lielākā daļa – vecumā.

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Cik ilgi kombinēsim valsti?

Pārdomām par šo tematu mani rosināja publikācijas presē un uz redakcijas e-pastu atsūtītās preses reliēzes. Protī, dzīvojam it kā dubultu dzīvi. No vienas puses darbam būt pareizi un darīt pareizi, no otras puses vienmēr rodas apstākļi, situācijas, kas pareizo noveļ otrajā plānā un aiziet...

Zurnālā «Kabinets» lasīju interviju ar Latvijas Republikas bijušo vēstnieci Somijā Annu Zīguri, kurā viņa izsaka bažas par jauno paaudzi, kam tagad ir piecpadsmit un sešpadsmit gadu. «Pieņemtu, ka viņi domā tā – dzīvot nesakārtotā valstī ir pilnībā normāli. Viņi nezina un nav redzējuši nekā cita. Mēs tagad esam ļoti tālu no sakārtotas valsts veidola, mums ir ļoti liela vispārēja neskaidriba, mums

nav skaidra ne paša cilvēka, ne visas valsts dzīve. Mēs nezīnām, kas būs nākamajā gadā, kur vēl kaut ko par tālāku nākotni. Un mani dara bažīgu tas, kas mūsdienu bērni var arī domāt, ka Latvijā tas ir normāli. Viņi redz ar domā – melošana ir norma, neuzticēšanās politiķiem ir norma, aplokšņu algas ir norma, likumu neievērošana ir norma un tamlīdzīgi.» Diplomātes bažām apstiprinājumu guvu, sarunājoties ar jauniešiem par kādu jauno filmu, kas tikko demonstrēta Rīgā «Coco Cola Plaza». Biju pārsteigta, ka par tās saturu man jau stāsta, jo, lūk, no interneta tā jau nokācēta un noskatīta. Tāpat ir ar mūzikas albūmiem. Tas nozīmē, ka iegūt ko nelegālu un bez maksas jauniešiem ir kļuvis par dzīves stilu. Patīk

mums apģērbs ar viltotām firmas zīmēm, patīk mums kosmētika ar augstu zīmolu, bet nekas, ka tas viss sarazots labākajā gadījumā Ķīnā. Jā, protams, var iepakot, ka legālas preces ir dārgas, vēlme visu iepakot, nobsaudīt ir liela, bet naudas maciņš plāns. Sarunājoties ar uzņēmējiem, bieži vien ir nācies dzirdēt – publicēšanai avīzē mums ir tāds strādājošo skaits, tāda peļņa, bet īstenībā... Jo, ja visus noformēs oficiāli, ražotne bankrotēs zem lielās nodokļu nastas. Ja stāstīšu par savām iecerēm un plāniem pelnīt, par apgrozījumu uzņēmumā, tūdaļ VID klāt un tik bauda... Tā runā komersanti, to dzird arī jaunā paaudze, kas rīt ienāks darba tirgū. Uzņēmuma pastāvēšanas vārdā šāda rīcība šķiet sapro-

tama. Bet vai tas ir iemesls rīkoties negodīgi?! Filozofija vai viela pārdomām... Var jau izdevīgi kombinēt darījumus, var sabīdīt lietas, nokāst lielo piķi un uzvārīties. Bet kas notiks ar valsti? Valsti var vienīgi bet būvēt? Kas būvēs???

Pārdomām šodien «Novadniekā» piedāvājam divas tēmas – oficiālu materiālu no Valsts darba inspekcijas par tās aktivitātēm un apsekojumu rezultātiem, lai samazinātu nelegālo nodarbinātību un mūsu kolēģu no Jēkabpils rajona «Brīvās Daugavas» sagatavotu viedokli par cīņu ar aplokšņu algām.

Secinājums: cik garš, tik plats!

T.EIste

Pērn nelegālā nodarbinātība atklāta katrā 5. VDI apsekotajā uzņēmumā

Ar Ministru kabineta 2004. gada 2. novembra rīkojumu nr. 836 tika apstiprināts «Pasākumu plāns 2005. – 2009. gadam Valsts darba inspekcijas (turpmāk tekstā VDI) administratīvās spējas paaugstināšanai saistībā ar nelegālās nodarbinātības samazināšanu», kurš paredz nelegālās nodarbinātības samazināšanu izvirzīt par VDI prioritāti. Plāns paredz palielināt VDI darbinieku skaitu par 9 inspektoriem, kuru tiesā nodarbošanās ir nelegālās nodarbinātības samazināšana, kā arī VDI sadarbību ar Valsts ieņēmumu dienestu, Valsts policiju, Latvijas valsts robežsardzi, Pilsonības, Imigrācijas dienestu un citām iestādēm. Pamatojoties uz nelegālās nodarbinātības samazināšanas plānu, tiek noteikts izpildāmo kvantitatīvo rādītāju skaits. 2005. gadā VDI plānā bija paredzēts atklāt 750 nelegāli nodarbinātos.

2005. gadā VDI nelegālās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošanas ietvaros apsekoja 1994 uzņēmumus, no tiem 406 uzņēmumos atklāja nelegāli nodarbinātos, kopumā šajos uzņēmumos bez rakstiska darba līguma strādājuši 936 cilvēki. Salīdzinot 2004. gadā kopumā tika veikta 823 uzņēmumu pārbaudes, kurās fiksēti 409 nelegāli nodarbinātie.

Pārsvārā uzņēmumos tiek atklāti apsekojami līdz četriem darbiniekiem

pājas rajonā SIA «Laskana» konstatēti 15 nelegāli nodarbinātie; Bauskas rajonā SIA «Skujenieki» atklāti 13 darbinieki bez darba līguma.

Visvairāk uzņēmumi, kuros tika nodarbināti darbinieki bez darba līguma, atklāti Rīgā, Rīgas rajonā un Jūrmalā – 106, tajos fiksēti 236 darbinieki bez darba līgumiem, kā arī Latgales reģionā – 62 uzņēmumi ar 122 nelegāli nodarbinātajiem.

Attiecīgi Zemgales reģionā 56 uzņēmumi ar 146 darbiniekiem, Ogres, Aizkraukles un Jēkabpils rajonos – 50 uzņēmumi ar 110 darbiniekiem, Ziemeļvidzemes reģionā – 48 uzņēmumi ar 148 darbiniekiem, Austrumvidzemes reģionā – 44 uzņēmumi ar 72 darbiniekiem un visbeidzot Kurzemes reģionā – 40 uzņēmumi ar 102 nelegāli nodarbinātajiem darbiniekiem. VDI apsekojumu rezultātā uzņēmumos darba līgumus oficiāli noformēja 658 cilvēki, bet darba saistības pārtuca 278.

2005. gadā par nelegālu nodar-

bināšanu kopumā 330 darba devēji tika saukti pie administratīvās atbildības un soditi ar naudas sodu kopsummā par Ls 23 045. Attiecīgi 2004. gadā tika sodīts 201 darba devējs par kopsummu Ls 16 540. VDI veikusi arī 292 konsultatīvos pasākumus gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem.

2005. gadā visvairāk nelegāli nodarbināto tika konstatēti koksnēs un koka izstrādājumu ražošanas nozarē – 24% no būvniecības nozarē – 23%, tālāk sekoja mazumtirdzniecības nozarē – 14%, lauksaimniecības un medniecības nozarē – 8%, mežniecības un kokmateriālu sagatavošanas nozarē 5%.

Paralēli uzņēmumu apsekojumiem, VDI 2005. gadā veica sabiedrības informēšanas dažādus pasākumus un kampaņas, lai pievērstu sabiedrības uzmanību šai problēmai, ierosinātu darbiniekus rūpēties par savām tiesībām un uzņēmējus novērtēt apmierinātu darbinieku atdevi strādājot.

ESF projekta «Darba drošības

sistēmas un darba attiecību pilnveidošana» ietvaros organizētajā mediju kampaņā, kuras ietvaros aktuālas darba aizsardzības, darba tiesisko uzraudzības un būvniecības attiecību, tai skaitā nelegālās nodarbinātības jautājumi tiek atspoguļoti televīzijas raidījumu ciklā «Manas tiesības», radio raidījumu ciklā «Manas darba tiesības», sociālajās reklāmās radio un televīzijā, kā arī 4 plakāti autobusu pieturās dažādās Latvijas pilsētās.

Izvērsot informatīvo projektu «Nelegālās nodarbinātības problēmas Latvijā» 2005. gada maija un jūnija mēnešos VDI Rīgā, Jūrmalā, Daugavpili, Valmierā, Gulbenē, Krāslavā, Līvānos un Ozolniekos organizēja darbus seminārus un konferenču darba devēju un nodarbinātajiem. Tāpat šī projekta ietvaros tika ierīkots anonīmais uzticības tālrunis 7312176, lai veicinātu iespējamās informācijas saņemšanu par nelegālo nodarbinātību un citiem būtiskiem darba tiesību pārkāpumiem.

VIEDOKĻI

Minimālās algas zeme

Valsts prezidentes kancelejas izveidotā pētnieku grupa prezentēja sava darba rezultātus par iedzīvotāju izceļošanu strādāt Īrijā.

Lai gan vairumam šī aktivitāte izraisīja vien smīnu (kuram gan nav saprotams, kā Īrijā meklējam vien cilvēka cienīgu samaksu par paveikto), tomēr pētnieku iesniegtie rezultāti, kas nonākot Ministru kabineta un arī Darba devēju konfederācijā, demonstrē kādu ļoti aktuālu un sāpīgu Latvijas problēmu, kuru neviens tā īsti pat ievērot nevēlas, ne tikai ķerties pie tās risināšanas. Runa ir par sociālo garantiju trūkumu un darba attiecību zemo līmeni kā vienu no svarīgākajiem iemesliem iedzīvotāju izbraukšanai darba meklējumos uz ārzemēm. Īrijā aptaujātie tautieši atzinuši, ka, ja Latvijā viņiem maksātu pat uz pusī mazāku algu, bet pastāvīgi, ar visām sociālajām iemaksām un ja pret viņiem izturētos kā pret darba ņēmējiem, nevis kā pret zemākas kategorijas ļautņiem, šie cilvēki nekur nebūtu. Tātad vienlīdz lielu vainu par darbaspēka emigrāciju jāuzņem darba biznesmeniem, gan arī valdībai, jo tieši Aigars Kal-

vītis savulaik par vienu no prioritātēm izvirzīja cīņu ar aplokšņu algām, bet izskatās, ka šī cīņa notiek tikai plašsaziņas līdzekļu pārstāvju priekšā. Nav jābūt zinātniekam, lai saprastu, ko mums cenšas pateikt statistiskā informācija. Padomājiet! Latvijā ir Eiropas Savienībā viszemākā vidējā darba alga valstī, bet vislielākais skaits nopirktu jauno un ekskluzīvo automašīnu uz vienu iedzīvotāju. Pabalsti, kurus aprēķina no sociālajām iemaksām, un pensijas ir niecīgas, bet hipotekārās kredīvēšanas (runa ir par ļoti lielām summām uz ilgāku laiku) apjoms pieaug rekordtempo. Un ko gan tur daudz spriest; pietiek nedēļas nogalē ieiet kādā lielveikalā, lai saprastu, ka saņemot minimālo algu, lielajam daudzumam pircēju šī būtu mēnesī vienīgā tirgotavas apmeklējuma reize. Bet tā taču nav...

Irina*, 53 gadus veca strādniece:

— Jā, oficiāli es saņemu tik minimālo darba algu. Man šķiet, ka divas trešdaļas firmu visi, sākot no apkopēja un beidzot ar direktoru, «saņem» minimālo algu. Par savu priekšnieku nesūdzos, jo ļoti labi saprotu, ka tik, cik reāli saņem, viņš oficiāli nemaz nebūtu spējīgs maksāt. Citādi man ir gan atvaļinā-

jums, gan, ja vajag kur aizbraukt, arī kādu brīvdienu iedod, Ziemas-svētkos visi saņemam dažānas. Protams, saprotu, ka mazās sociālās iemaksas man nedos normālu pensiju, bet arī pie lielākām tā diezgan cik laba nebūs. Pie tam, ja vēl veselība turēsies, strādāšu kā strādājuši arī vēlāk. Kāda jēga skaitīt tik valstij to naudu, dzīvot uz bada robežas, ja solītie labumi, kas par nodokļu naudu būšot, tāpat man netiks: ja vajadzēs veikt kādu operāciju — jāmaksā utt.? Paskatieties algas lapiņā: pat no minimālās cik atskaita! Galu galā man vēl meita palīdz, kura, starp citu, strādā Anglijā — «aizlaidās» no darba devēja tirāna, kurš sasolīja nezin kādus labumus, bet algu nemaksāja pa trīs mēnešiem, pie tam četru gadu laikā viņa ne atvaļinājuma bija bijusi, ne slīmot drīkstēja. Un lai valdība nēc, ka darbinieki zvanīs un sūdzēsies par šādām un līdzīgām situācijām! Tādi, kā es, ir apmierināti, bet tādi, kā meita, aizbrauc un aizbrauks klusējot. Mēs taču šiem priekšniekiem no tiem pašiem nodokļiem algu maksājām, lai vēl viņu vietā arī strādātu — cīnītos ar negodīgiem darba devējiem.

Vitālijs, kuram mazpilsētā pieder

uzņēmums ar 15 darbiniekiem:

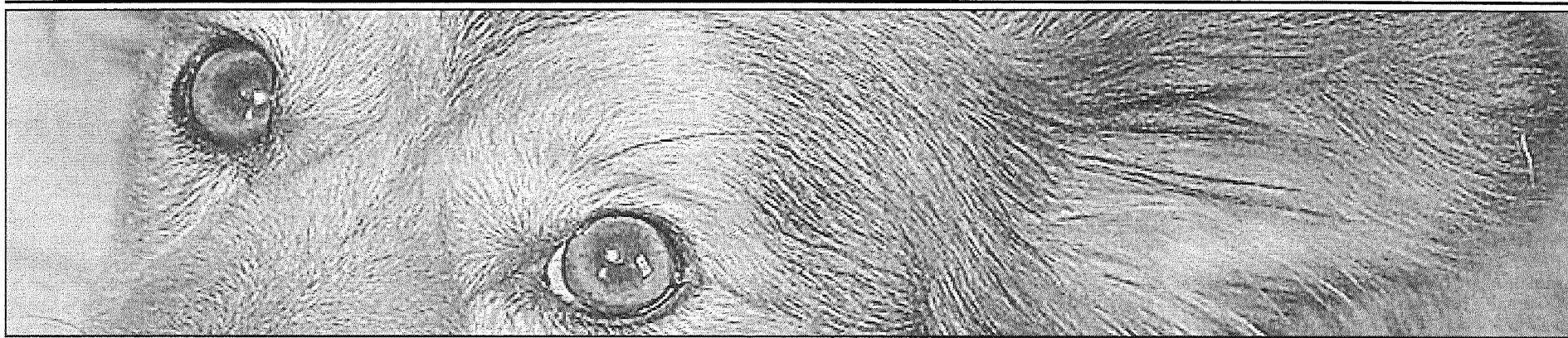
— Pirms kaut ko pārmest darba devējam, parēķiniet, cik viņam izmaksā viens strādnieks. Ja es savam darbiniekam gribu samaksāt 200 latu «uz rokas», kas patiešām ir smieklīga nauda, ja rēķina, ka viņam trešdaļa būs jāatdod par komunalajiem pakalpojumiem, bet vēl jau visu mēnesi arī jāēd un jāapgērbjas, tad uz papīra tie būs apmēram Ls 328, plus vēl darba devēja sociālās iemaksas Ls 79. Tātad vairāk nekā četri simti latu. Parreiznot tos ar maniem 15 darbiniekiem, sanāk 6000. Pieskaitiet vēl visus uzņēmuma ienākuma nodokļus, PVN, līdzekļus darba drošības pasākumu ievērošanai, dažādu licenču iegādei utt. un sanāk, ka pats nopelnītu varu, ja nu vienīgi naftu sūknējot. Līdz ar to neredzu jēgu būt uzņēmējam, uzņemties atbildību, skrīet, kārtot un beigās saņemt peļņu ar algalistu mazajam biznesam šo situāciju ļoti labi zina, tāpat kā kontroles dienesti. Vienkārši varasvīri paši ir saistīti ar biznesu, pie interesei sak to kārtot, tādēļ nav interesēti iekārtot uzņēmējdarbības vidi. Turpretim visādās darba inspekcijās u.tml. strādā cilvēki, kas

īkdiēnā redz, kas jādara uzņēmējam, lai viņš varētu kaut cik sekmiīgi saimniekot, tādēļ nekāda ārkārtēja centību pārkāpumu atklāšana. Es nenoliedzu, ka darba devēju vidū ir pietiekami daudz neliešu, pie tam visvairāk to ir tieši galvaspilsētā, varasviru acu priekšā un draugu pulkā, tomēr pie pašreizējās nodokļu sistēmas nav ko cerēt, ka drīzumā situācija ar aplokšņu algām mainīsies.

Lūk, divi viedokļi, kam grūti ko piebilst. Dievī vai jēlkādas, pat tūlītējas, aktivitātes drīzumā mudinās atgriezties uz Īrijā izbrazkušos, tomēr, lai apturētu masveida izceļošanu, risinājums ir nodokļu samazināšana (arī Latvijā apstiprināties, ka ieguvumi, nedaudz samazinot likmi, ir ievērojami, jo cilvēki nav ieinteresēti būt negodīgi un par to pastāvīgi uztraukties) un daudz stingrāka kontrole. Jācer, ka pētnieku inspekcijas uz šādu lēmumu pieņemšanu, diemžēl tā ir tikai cerības, jo, gluži tāpat kā citi solījumi, arī cīņa ar aplokšņu algām ir atbalsts uzņēmējdarbībai ir tikai formāli.

* - vārdi mainīti.

«Brīvā Daugava»

29. janvārī plkst. 18:16 pēc Austrumu kalendāra sākās Sarkanā suņa gads. Šo gadu pārvalda Mēness. Tas nesīs laimi jūsu ģimenei un bērniem. Gada totēms pēc 32 gadu Austrumu kalendāra cikla ir stārķis.

Gads solās būt mierīgs, būs gan labais, gan sliktais, un

tikai paši mēs varam sevi pasargāt no suniskas dzīves. Būsim optimisti, un nežēlosimies par grūtībām, bet centīsimies būt ģimeniski, uzticīgi savai mājai, draudzīgi, nesavtīgi milēsim savus mīļos un dzīvniekus, tad mums noteikti veiksies labi, vēsta zvaigžņu pētnieki.

DIVI LIKTENI

Suns daktera vietā

Par amizanto jaukteniti Tusi pagastā saka, ka taisni tāda, kāda saimniece, tāds arī suns. Bezgala sabiedrīks un draudzīgs.

Zvanot pie pagasta centra daudzstāves pirmā dzīvokļa durvīm, dzirdu, ka jautrā Tuse mājās, bet saimniece Baiba laikam kaut kur izgājusi. Esmu kļūdījies. Saimniece ir apslimusi, tāpēc lēnīgāka, nāk klepodama, bet tikmēr Tuse piestrādā kā zvana atbalss. Kad tieku iekšā, Tuse savu riešanas priekšnesumu izbeidz. Apsta un iekārtojas pie saimnieces divānā.

«Tā gulta ir mums abām. Kā tad citādi? Mazie bērni viņai var gulēt pat virsū. Man dzīvē nekad nebija bijis suns. Tikai tagad esmu uzzinājusi, cik ļoti man viņi patīk, kā suni var iemīlēt,» stāsta Tuses saimniece Baiba Krastiņa. Versija par

kucītes vārdu Baibai un viņas vīram atšķiras. Baibai viņa ir Tuse, jo vienmēr tusejas, bet vīriešu cilvēkiem Tuze, jo ļoti vērtīga kā stiprākā kārts kārsu kavā. Baiba ļoti uzsver lielo atbildību, kāda jābūt katram cilvēkam, kurš par savu draugu izvēlas suni, jo šis radījums ir tik ļoti no mums atkarīgs.

«Šito nemaz nevar stāstīt. Ir bijuši kultūras namā pasākumi, kas ieilgst, tad sanācējiem saku, ka uz pusstundu izskriešu, jo kas svarīgs jānokārto. Es skrienu tos pāris soļus uz dzīvokli, lai izvestu Tusi. Zinu, ka viņa gaida. Tā pieradināta,» stāsta Baiba un piebilst, ka Tuse labprāt visur dotos līdz, bet nevar. «Kaimiņos mums dzīvo auklīte, kas sunuku izved pastaigā, kad netiekam.»

Ari Tuse tik labus saimniekus atradusi, pateicoties gadījumam. Kucīte savulaik izmesta no maši-

nas, kas pagastā izvadājusi humānās palīdzības mantas.

«Viņu izsvieda no mašinas istajā vietā. Sākumā paturēju vienu, otru, trešo dienu. It kā meklēju jauno saimnieku. Tad sapratu, ka šitai

labāku saimnieku neatradīšu,» sacīja Baiba un pārmeta pār Tuses galvu flaneja segu. Zem tās abas gulējušas un dakterējušas, pirms iztraucētas.

«Tas riktīgi ir mans suns. Pa-

skatos uz viņu un paliek labāk,» Tuses ārstes spējas isi rakst saimniece un piebilst, ka no sunnītes arī mācījusies priecāties par dzīvi.

«Kad braucu mājās, cenšos piezvanīt, lai manējie sagaida. Vienmēr pārprasu, vai Tusei jau listīte pie astes piesieta. Viņa tik traki luncina astīti, ka nežēlīgi sit pret visām stenderēm. Man vienmēr šķiet, ka tas ir ļoti sāpīgi.» Saimniece pastāsta, ka aiz prieka Tuse reizēm met kūleņus un vēl biežāk smaida. Vēl mazā kucīte tēlo drosmīnīci, kaut patiesībā baidās no kaķiem, zosīm un kazām.

«Ja kāds aiz muguras, tad viss kārtībā,» noteica Baiba, bet Tuse, iespējams, piebilstu, ka ar cilvēkiem ir tieši tāpat. Vajag savējos un pleca sajūtu.

«Druva»

Cēsu rajona laikraksts

Bailēm bija dzīvības cena

Visi kaimiņi dzirdēja, kā ilgi, ilgi kauca sunītis, kuru Liepājā Ganību ielā spīdzināja viens no iedzīvotājiem. Spīdzināja tik ilgi, kamēr dzīvība izdzisa. Tad dzīvnieka liķi lietīši pārvilkā pāri ielai, izmeta sētmalē un nākamajā rītā lielīgi stāstīja kādam mājās iedzīvotājam, ka nu tas suns vairs nevienu netraucēs. Cilvēks, kuram tas traucēja, savas problēmas bija atrisinājis.

Tiesa gan, viegli viņam negāja. Kāds mājās iedzīvotājs saka: tās šausmas, kad dzīvnieks kauca nāves balsi, ilga stunda; cits saka: tās bija četras stundas. Briesmīgi! Visbriesmīgāk dzīvniekam, kas, savu instinktu dzīts, bija nācis pie sunu-meitenes, bet, sadista ievilināts gaiteni, mira lēnā un mokošā nāvē, bet tikpat briesmīgi citiem mājās iedzīvotājiem, kas to visu dzirdēja.

Tāpēc loģisks ir jautājums: kāpēc neviens nesauca palīgā policiju? Vai patiešām vieglāk ir klausīties suņa nāves kliedzienus? Nedzirdēt tos gluži vienkārši nevarēja. Turklāt mirušais suns vismaz trīs nedēļas atgādināja par notikušo, jo tā liķis visu šo laiku atradās turpat netālu no šausmu mājās un pa logu uz to ik

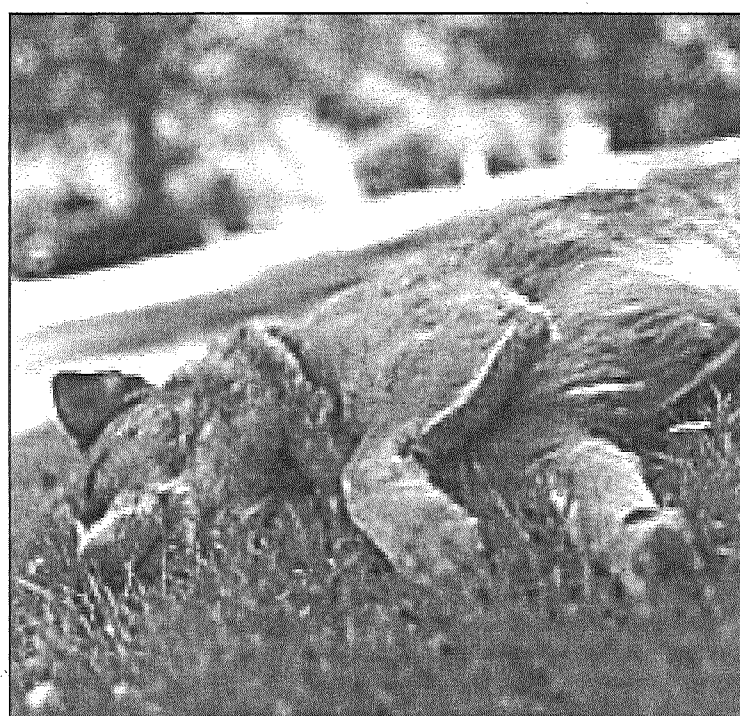
dienas bija jāskatās vairākiem mājās iedzīvotājiem. Taču viņiem ir arguments, kāpēc neviens nav ziņojis kārtības sargātājiem. Tas pats kaimiņš, kurš līdz nāvei sīta nelaimīgo suni, arī mājās iedzīvotājus iebaidījis tik tāl, ka tie, padzirdot viņa balsi, gandrīz vai liek vēl vienu atslēgu klāt jau esošajai. Katrā ziņā neviens neriskē kaimiņam pa kājām patrāpīties. «Citādi būs kā...» – un sieviete nosauc kāda kaimiņa vārdu, ar kuru sitējs solījies izrēķināties, izdūrot viņam acis. Tāpat par ne neko. Vienkārši tāpēc, ka nepatīk.

«Un ko mēs, veci cilvēki, varam izdarīt?» jautā sirmgalvji, kuriem jādzīvo vienā mājā ar ļaundari. «Neko!» Un tā nav tikai izlikšanās, jo pat brīdī, kad interesējamies par sirdi stindzinošo notikumu, cilvēki bija ar mieru runāt tikai aiz slēgtām durvīm un lūdzot solījumu, ka viņu vārdus paturēs stingrā slepenībā. Teikšu godīgi: ir diezgan grūti iedomāties, kā ir dzīvot šādos apstākļos, jo vai nu ik reizi, ārā ejot, novaktēsi, vai tikai tai pašā brīdī šo pašu ceļu nešķērso kaimiņš.

Un šādas problēmas – kaimiņi, kas bailēs sastindzinājuši pārējos mājās iemītniekus – nav tikai vienā mājā. Atceros gadījumu pirms kāda gada, kad citā pilsētas mikrorajonā

dzīvojoša sieviete pastāstīja savu bēdu stāstu. Viņas mājā kāds no kaimiņiem regulāri tirgoja ļergu, pie viņa regulāri nāca šis dziras pircēji, un mājniekiem miera nebija ne mirkli, jo kundes nebija tādi, kas saka labdien un uz redzēšanos, ir citādi pieklājīgi un aiz sevis neatstāj nekādu nekārtību. Netīrība šajā agrāk tirajā gaiteni bija kļuvusi par ikdienu, dažs no kaimiņa kundēm iegādāto dzērienu turpat arī iztukšoja, atstāja tukšo taru, un ne viens vien arī pats palika nosnausties. Citreiz pat uz nakti. Bet kaimiņiem nepatīkami – ej nu saziņi, ko tāds piedzēries cilvēks var izdarīt.

Mēģinājuši runāt ar kaimiņu, bet tur līdzīga situācija, kā ar suņa sitēju – ļergas vīrs piedraudējis izrēķināties, ja kāds vēlreiz vērs valā muti. Kaimiņi pieklusa un nevēra arī. Bail, ka patiešām kādam ko nenodara. Bet tad kāda kaimiņiene neizturēja. Kad pie viņas durvīm kārtējo reizi bija aizmidzis viens no klientiem, izsauca policiju. Tad vēlreiz, un pēc kāda laiciņa vēlreiz. Pastāstīja arī par kaimiņa izdarībām, un vienu vakaru viņas logā ielidoja akmens... Tā nebija nejaušība. Vecā sieviete atzinās, ka ir bezspēcīga – situācija, kāda valda mājā, ir neciešama, bet palīdzību

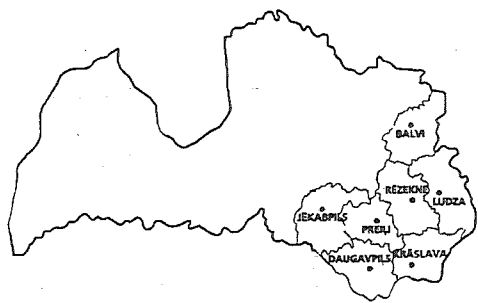
lūgt, ja nevēlas, lai ar pašu izrēķinās, ir bezmērķīgi.

Starp citu, arī suņa sitējs esot ciešās attiecībās ar reibinošās dziras izgatavošanu – varbūt tas arī ir viņa niknuma iemesls pret kaimiņiem. Taču pat tādā gadījumā nekādi nav izskaidrojama tā nežēlība, ar

kādu cilvēks vērsās pret instinktu vadītu dzīvnieku. Un briesmīgi, ka šajā reizē kaimiņu bailēm bija dzīvības cena. Turklāt tikpat labi tā varēja būt cilvēka dzīvība.

«Kurzemes Vārds»,
Liepājas rajona laikraksts

KAIMIŅU RAJONOS

Kļūst par mežakuīļa upuriem

Rēzeknes slimnīcā palīdzību meklējuši divi Nautrēnu pagasta mežstrādnieki, kuri darba gaitās cietuši no mežakuīļa zobiem. Ejot pa asiņainām pēdām, viri uzdrās ievainotam dzīvniekam, kas nekavējoties uzbrucis. Viens no mežstrādniekiem tika nopietni savainots un hospitalizēts.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Aprakstu konkurss par kolhoziem

Balvu rajona centrālā bibliotēka izsludinājusi aprakstu konkursu pašvaldību bibliotēku darbiniekiem un visiem interesentiem «Mans novads no pirmajiem kolhoziem līdz

neatkarīgai Latvijai» (1949. – 1990.) Konkursa mērķis ir savākt dokumentālas liecības par šo vēstures posmu Balvu rajonā. Tam jābūt aprakstam par dzīvi, darbu, notikumiem un cilvēkiem, kuru papildinātu albumi, fotogrāfijas, laikabiedru atmiņas un citi materiāli. Konkurss noslēgsies 2006. gada novembrī ar aprakstu un savāktu materiālu izstādi un vērtēšanu.

Balvu tiesa lietas skata visātrāk

Balvu tiesa lielāko daļu ienākušo lietu izskata laikā līdz trim mēnešiem, pārējās līdz pusgamam. Lietu izskatīšanas ātruma ziņā Balvu tiesa ir vienā no pirmajām Latvijā.

Balvu rajona tiesas priekšsēdētājs Eduards Veiss sākumā pats šim fak-

tam nav noticējis, bet datorā apkopotā informācija par to liecinājusi. Kaut arī divus gadus Balvu tiesā četru tiesnešu vietā strādāja tikai divi, dienā Balvu tiesā izskatītas 4 – 5 lietas, kamēr kolēģi Rīgas tiesās dienā skata vienu lietu. Lietu izskatīšanas ilguma ziņā lauku tiesas apsteidz pilsētas tiesas arī citos rajonos, lai gan lietu izskatīšanu joprojām aizkavē tas, ka uz tiesu neiero-

das procesa dalībnieki. Pamanās pazust pat atsevišķi apsūdzētie, ja vien viņi neatrodas apcietinājumā. Pagājušajā gadā tiesā ienākušas 264 krimināllietas, no kurām pabeigtas 197. Uz nākamo gadu pārceltas aptuveni 40 – 50 lietas. Izskatīts apmēram tūkstotis citu lietu – civillietas un administratīvā pārkāpuma lietas.

«Vaduguns»

OGRES RAJONĀ

«Ogrēnietis Krosbijs – pasaulē vismazākās šķirnes suns

«Šis ir mans mīļākais dzīvnieks. Viņu sauc Krosbijs,» ogrēniete Baiba arca iepazīstina ar savu chihuahua – pasaulē mazākās suņu šķirnes pārstāvi. Uz interviju viņa ierodas ar visu Krosbiju.

Dzimis Amerikā, dzīvo Ogrē

Mūsu saruna risinās kafējnicā, un oficiante kategoriski iebilst pret suņa klātbūtni šajā iestādē. Tomēr, kad aplūko Krosbiju tuvāk, laipni pasmaida un atļauj viņam palikt saimnieces somā, ja vien viņš apsolās uzvesties klusīgi. Suņuks mazitiņš, tomēr ļoti nīpri lūkojas ārā no Baibas somiņas. Ap kaklu skaista, spīdīgiem akmentiņiem rotāta siksnīņa un mugurā melns, izšuvumiem klāts krekliņš.

«Tas ir chihuahua šķirnes suniņš, bet mēs viņu mīlīgi saucam par Krosbiju. Tāpat kā Baiba. «Viņš dzimis Amerikā, Ziemeļkarolīnas štātā, Šarlotes pilsētā. Tobrīd es tur ciemojos pie drauga. Bija 4. decembris, mana vārda diena, un draugs Juris man uzdāvināja Krosbiju. Šobrīd suniņim ir jau pieci mēneši, un

viņš ir gandrīz pieaudzis. Katru mēnesi sveramies, un pēdējo sešu nedēļu laikā svars ir nemainīgs – pusotrs kilograms. Tas nozīmē, ka, iespējams, Krosbijs jau ir izaudzis. Ja nu tomēr suniņis vēl pieņemsies svarā, tad maksimums līdz diviem kilogramiem.

Kā Krosbijs lidoja lidmašīnā

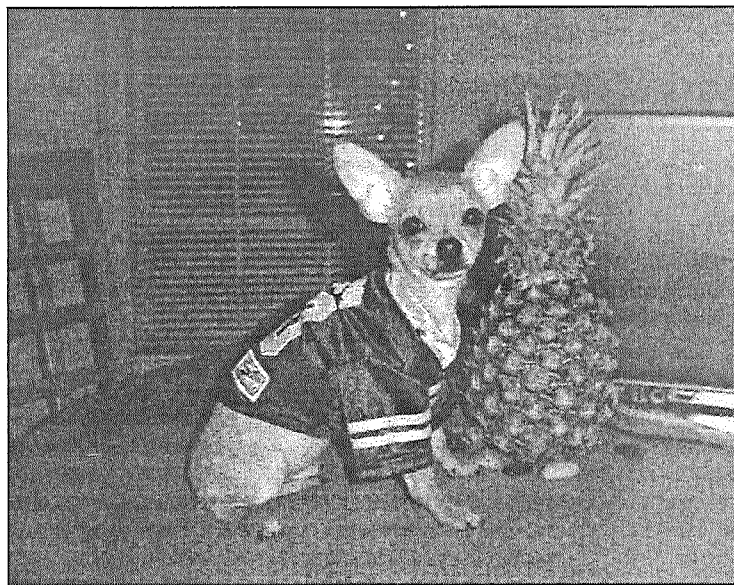
«Lai atgrieztos Latvijā, bija jālido ar trim reisiem: Šarlotē – Minhenē, Minhenē – Vīnē un Vīnē – Rīgā. Pašā pirmajā lidojumā stjuarte cieši piekodināja, ka Krosbijs jātur kastē, un no tās ārā lai viņš savu degunu nebāž! Es gan ieminējos, ka labāk būtu, ja atļautu viņu man paņemt klēpi, jo tik maziņš dzīvnieciņš neko nevienam nevar nodarīt. Taču man neatļāva. Kad gāju uz tualeti, viņš smilksēja un sacēla lielāku troksni nekā tad, ja būtu man klēpi mierīgi sēdējis. Pēc izņemšanas no kastes Krosbija acis bija manāms aizvainojums, viņš neēda un nedzēra. Toties, kad lidojām jau uz Rīgu, blakus bija brīva vieta, ko lepnī ieņēma mans mazais suņu puika.»

Suņuka jaunie draugi Ogrē

«Kad bijām Šarlotē, Krosbijs bija mums vienīgais dzīvnieks, un mēs viņu ļoti mīlējām. Taču tagad, pārbraucot mājās, suņuku te sagaidīja mans kaķis un mammas suns. Viņš pēc dabas ir ļoti sabiedrīks, uzreiz gāja klāt lielajam sunim un gribēja sadraudzēties. Taču tas uzrēja, un mazais suņuks sabijās.

Juris ar mūsu miluli pavadīja daudz laika – spēlējās, daudzjās. Tagad viņš skumst pēc Jura. Taču Latvijā suņukam ir daudz jaunu iepazīšanos ar maniem draugiem un radiem, kuri viņu samīļo. Tāpēc ar katru dienu arvien vairāk Krosbijs pierod te.

Noņemšanās ar viņu ir daudz, un rūpes mijas ar prieku. Esam iegādājušies speciālu somu, kurā suņuku pārnēsāt, ir kažociņš, džemperītis un krekliņš. Bet tas jau ir tikai sākums, vēl noteikti papildināsim Krosbija garderobi. Man kāda paziņa teica, ka esot suniņiem arī zābaki nopērkami. Bet man tā liekas nīrgāšanās, viņiem taču tā grūti.

● Krosbijs demonstrē tikko iegādāto basketbolista tērpu.

Krosbija tālie senči

Chihuahua uzskata par mazāko šķirnes suni pasaulē: (viņi var būt no 500 gramiem līdz trim kilogramiem). Šķirne nosaukta Meksikas lielākās provinces vārdā. Par

labākajiem uzskata tādus suņukus, kuri sver no viena līdz diviem kilogramiem. Domājams, ka chihuahua dzīvojuši savvaļā Meksikā, un Tolteku cilts iedzīvotāji šos suņus noķēruši un pieradinājuši.

«Ogres Vēstis»

JĒKABPILS RAJONĀ

Ministrs sola jaunus veco problēmu risinājumus

Nesen Jēkabpili apmeklēja iekšlietu ministrs Dzintars Jaundžeikars. Viņš informēja, ka šādas vizītes būs regulāras, jo tā gribot uzzināt katra rajona iestāžu problēmas. Ministrs rajonos interesējas par policijas pārvaldes, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, robežsardzes un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbu.

Jēkabpili glābšanas dienestā trūkstot aprikojuma ķīmisko avāriju gadījumā, jo cauri pilsētai pa dzelzceļu pārvieta bistamas tranzītkraavas. Policijai nepieciešamas jaunas telpas un jauns autotransports. Īpaši kritiskā situācijā esot izolators.

Risinājumu Dz. Jaundžeikars redzot privātās partnerības projektos, kur uzņēmēji iesaistītos gan policijas ēkas celtniecībā, gan automašīnu

piegādē ar līzīngā noteikumiem.

Būvniecībā aizvadītais gads bijis rosīgs

Jēkabpils pilsētas būvvaldes vadītājs Raitis Sirmovičs no celtniecības viedokļa pērnā gadu vērtē kā rosīgu. Tikuši pabeigti vairāki sabiedriski nozīmīgi objekti un intensīva celtniecība risinājusies arī privātajā sektorā.

Domes būvniecības nodaļas dati liecina, ka pērn izsniegtas 129 būvatļaujas, nodotas ekspluatācijā 55 sabiedriskās ēkas un 22 individuālās būves.

Viena dzīvokļa dzīvojamās mājas uzbūvētas par 62 206 latiem, biroju ēkas – par 795 520 latiem, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības ēkas – par 1 346 061 latu, veselības aprūpes, izklaides un izglītības ēkas – par 698 638 latiem, ielas un ceļi – par 233 972 latiem, sporta un atpūtas būves – par 694 088 latiem,

rūpniecības, ražošanas ēkas un noliktavas – par 100 000 latu.

Šogad tiks būvētas un remontētas ielas, trotuāri un to apgaismojums par 400 000 latu. Būs daudz individuālo būvobjektu, bet no publiskajiem objektiem, ko plānots būvēt, minams pilsētas skeitparks un stadiona rekonstrukcija 220 000 latu apmērā.

Jēkabpīlieši izstādē piedāvās degustēt strausa gaļu

Baltijas valstu vērienīgākajā tūrisma industrijas pasākumā «Balt-tour 2006» jēkabpīlieši piedāvās atjaunoto tūrisma karti. Kā parasti, informāciju par tūrisma iespējām rajonā rādīs Zemgales reģiona stendā. Ir domāts par uzņēmēju iesaisti stenda darbā, piemēram, strausu audzētava «Jāpsēta» no Mežāres izstādes dalībniekiem un

apmeklētājiem rīkos strausu gaļas produktu degustāciju.

Pēc saaudzētajām koka brusām Eiropā liels pieprasījums

SIA «Tezei-S» jaunā ražotne, kas projektēta ar vācu firmas līdzdalību darbu Jēkabpili uzsāka nesen. Kopumā uzņēmums pilsētā strādā jau četrus gadus.

Ražotnē nodarbināti 90 strādnieki. Apstākļi ceihā ir patīkami – silts, tīrs, gaiss un nekādu putekļu. Šeit ražo logu un durvju brusas, daļu saaudzē no nelieliem posmiem, daļa ir masīvoka brusas. Dienā tiek sarāžoti 55-60 kubikmetri gatavās produkcija.

Igoris Zenkins, kas ir viens no «Tezei-S» īpašniekiem, stāsta: «Latvijas tirgus ir mazs, un pēc mūsu produkcijas nav liela pieprasījuma. Vairumu koksnes produkcijas

pārdodam Eiropas tirgū. Pēdējā laikā arī Vācijas tirgus kļuvis nājš, tāpēc mūsu galvenie partneri ir Itālijā, Norvēģijā un Anglijā.»

Koksni uz Jēkabpili ved no visas Latvijas, jo ražotnes atrodas dažādās vietās. Zaģēšana notiek Rīgā un netālu no Skrīveriem, žāvēšana un izgriešana – Ķegumā, bet limēšana un tā sauktā saaudzēšana – Jēkabpili. Te ir uzstādīti moderni darbgaldi, kas ir vienīgie Latvijā.

«Šis ir jauns produkcijas veids, tāpēc tā tirgus aug. Koku var izzāģēt visdažādākajos veidos. Svarīgi saprast, kā tas ir visizdevīgāk. Klienti brauc uz cehu, novērtē produkciju un ražošanas apstākļus uz vietas. Brusas, no kā vēlāk gatavo durvis vai logu rāmjus, ir labs izejmateriāls. No šīm brusām gatavotie logi vienmēr funkcionēs vienlīdz labi, tehnoloģija paredz, ka šāds loga rāmis nepiebrīdis mitrumā un nemainīs apjomu arī citos apstākļos,» uzsver I. Zenkins.

«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Krimināllietas par pasu viltošanu izskatīs maijā

Preiļu rajona tiesā uz 8. maiju atlikta krimināllietas izskatīšana par pasu viltošanu, kurā viens no apsūdzētajiem ir Aglonas pagasta padomes deputāts Aivars Smans. Lieta bija jāizskatīta 30. janvārī, bet apsūdzēto advokāta slimības dēļ tiesas sēde nenotika. Septiņas personas apsūdzētas Krimināllikuma 15.(4), 20.(4), 274.(1) un 275.(2) pantā minēto noziedzīgo nodarījumu veikšanā.

Vairāk repatriantu no Austrumu valstīm

Pagājušajā gadā uz dzīvi Latvijā pārcēlušies 147 repatrianti no Austrumu valstīm un 90 no Rietumu valstīm. Vērojama atšķirība salīdzinājumā ar 2004. gadu, kad uz Latviju vairāk bija pārcēlušies cilvēki no Rietumiem – 101, bet mazāk no Austrumiem – 90, informē Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sabiedrisko attiecību nodaļa.

Tāpat kā aizvadītajā gadā, arī

2003. gadā lielāks repatriantu īpatsvars bija no Austrumu valstīm – 174 cilvēki, bet 116 – no Rietumu valstīm. Pēc Repatriācijas nodaļas vadītāja J. Dombrovska domām, situācija skaidrojama ar to, ka savulaik lielākā migrācija no Latvijas bija uz Krieviju.

Pagājušajā gadā visvairāk repatriantu bijis no Krievijas – 88, ASV – 35, no Ukrainas – 29 personas.

Materiālā palīdzība pērn sniegta 198 repatriantiem, kopumā izmaksājot 55 400 latu. Šajā palīdzībā

ietilpst ceļa izdevumu segšana, palīdzība bezdarba gadījumā, kā arī latviešu valodas apguves izmaksas.

Kopš 1995. gada, kad uzsākta repatriācijas procedūra, uz dzīvi Latvijā pārcēlušies 5181 persona.

Saskaņā ar repatriācijas likumu par repatriantu tiek uzskatīta persona, kura ir Latvijas pilsonis vai kurai viens no vecākiem vai vecvecākiem ir latvietis vai lībietis (līvs), un kura brīvprātīgi pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijā.

Plašākas informācijas saņemšanas iespējas no CSDD

Paplašinātas informācijas saņemšanas iespējas izsiņu veidā no CSDD transportlīdzekļu un to vadītāju reģistra. Ja līdz šim sniegtie pakalpojumi galvenokārt skāra transportlīdzekļa datus, tagad daudz vairāk informācijas par sevi varēs saņemt arī transportlīdzekļu vadītāji. To varēs izmantot gan paši autovadītāji, gan arī darba devēji, kuri vēlies noskaidrot, vai konkrētajam autovadītājam ir neapmaksāti sodi un cik uzskaites punktus vadītājs jau nopelnījis, informē CSDD Sabiedrisko attiecību daļa.

Tagad, nosūtot izsiņu ar personas datiem uz LMT (atbildes informācija maksā Ls 0,59) ir iespējams uzzināt par konkrētās personas:

- ✓ vadītāja apliecību,
- ✓ nesamaksātajiem naudas sodiem,
- ✓ pārkāpumu uzskaites punktiem.

Lai saņemtu informāciju par transportlīdzekļa vadītāja apliecības datiem, uz servisa kodu 9310105 jāsūta personas kods, atstarpe, VA. Piemērs: 01016011111 VA

Atbildes izsiņā būs konkrētās personas vadītāja apliecības numurs, izdošanas datums, derīguma termiņš, statuss (aktīva, neaktīva, nozaudēta, iznīcināta), kategorijas.

Lai saņemtu datus par personas pārkāpumu uzskaites punktiem, uz servisa kodu 9310105 jāsūta personas kods, atstarpe, SP.

Piemērs: 01016011111 SP
Atbildes izsiņā būs konkrētās personas pārkāpumu uzskaites punktu skaits un to atšifrējums.

Lai saņemtu datus par personas nesamaksātajiem naudas sodiem,

uz servisa kodu 9310105 jāsūta personas kods, atstarpe, NS.

Piemērs: 01016011111 NS
Atbildes izsiņā būs: konkrētās personas nesamaksāto naudas sodu summa un tās atšifrējums.

CSDD atgādina, ka sods ir jāsamaksā 30 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža, norēķināties var gan banku filiālēs, gan veicot maksājumus internetbankās, gan arī, veicot apmaksu CSDD kasēs.

Personas dati par transportlīdzekļa vadītāju (vārds, uzvārds, adrese) netiek izpausta. Pakalpojums pieejams no «Latvijas moblais telefons» (LMT) tīklam pieslēgtajiem mobilajiem tālruniem. Klūdaina pieprasījuma vai palīdzības pieprasījuma gadījumā LMT abonentam jāmaksā Ls 0,0826, «O Kartes» lietotājiem — Ls 0,06.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes februārī

LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	BŪTĪBA
1. februārī pulksten 10.00	Stanislavs Savins	KL 125.1.d. (tīšu smagu miesas bojājumu nodarīšana)
3. februārī pulksten 10.00	Oless Petriņš	KL 231.p.2.d. (huligānisms)
6. februārī pulksten 10.00	Vitālijs Voskresenskis, Jevgēnijs Račko	KL 126.p.3.d. (tīšu vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšana)
6. februārī pulksten 10.00	Deniss Isakovs	KL 179.p.2.d. (piesavināšanās), 180.p.2.d. (zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā)
7. februārī pulksten 10.00	Aleksandrs Bogdanovs	KL 175.p.3.d. (zādzība)
7. februārī pulksten 10.00	Aleksandrs Abramovs	KL 175.p.2.d. (zādzība)
8. februārī pulksten 11.00	Normunds Lauskis	KL 262.p. (transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē)
8. februārī pulksten 14.30	Pēteris Zukauskas	KL 262.p.2.d. (transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē)
9. februārī pulksten 10.00	Jevgēnijs Boļšakovs	KL 157.p. (neslavas celšana)
9. februārī pulksten 10.00	Sandis Indriķsons, Oļegs Orlovs, Jevgēnijs Smirnovs	KL 175.p.3.d. (zādzība), KL 185.p.1.d. (mantas tīša iznīcināšana un bojāšana)
14. februārī pulksten 10.00	Vladimirs Zipko	KL 262.p.2.d. (transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē)
14. februārī pulksten 14.30	Aleksandrs Maksimovs	KL 179.p.1.d. (piesavināšanās)
15. februārī pulksten 10.00	Igors Catlakšs	KL 231.p.2.d. (huligānisms)
15. februārī pulksten 10.00	Igors Grigorjevs, Sergejs Malnačs, Raimonds Vilde	KL 125.p.3.d. (tīšu smagu miesas bojājumu nodarīšana), 126.p.2.d.3.p. (tīšu vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšana), 185.p.1.d. (mantas tīša iznīcināšana un bojāšana)
20. februārī pulksten 10.00	Romualds Lempis	KL 233.p. (šaujamo ierociņu, munīcijas, lielas enerģijas pneimatisko ierociņu, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu neatļauta izgatavošana, remontēšana, iegādāšanās, glabāšana, nesāšana, pārvadāšana, realizēšana un realizācijas noteikumu pārkāpšana)
20. februārī pulksten 14.00	Igors Kirilovs	KL 175.p.1.d. (zādzība)
20. februārī pulksten 14.30	Stanislavs Lukaševičs	KL 185.p.1.d. (mantas tīša iznīcināšana un bojāšana)
21. februārī pulksten 10.00	Aivars Azacis	KL 125.p.3.d. (tīšu smagu miesas bojājumu nodarīšana)
21. februārī pulksten 10.00	Romāns Tumaševičs, Valērijs Čubrevičs, Jevgēnijs Čubrevičs	KL 175.p.3.d. (zādzība)
22. februārī pulksten 10.00	Ilona Homiča, Gunta Smolenska	KL 175.p.3.d. (zādzība), 172.p. (nepilngadīgā iesaistīšana noziedzīgā nodarījumā)
22. februārī pulksten 10.00	Kristaps Rudzāts, Imants Leimanis	KL 175.p.3.d. (zādzība)
23. februārī pulksten 10.00	Aleksandrs Kūliņš	KL 260.p.2.d. (Ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana)
27. februārī pulksten 10.00	Aris Višņakovs, Armands Balodis, Antons Veibāns, Līvija Višņakova, Arno Bikovs, Natālija Mironova	KL 175.3.d. (zādzība), 185.p.1.d. (mantas tīša iznīcināšana un bojāšana)
28. februārī pulksten 10.00	Alberts Ziemeļis	KL 109.p.1.d. (patvaļīga koku ciršana un bojāšana)
28. februārī pulksten 10.00	Andris Pijāns	KL 175.p.3.d. (zādzība)

POLICIJAS ZIŅAS

No 25. līdz 29. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 14 iesniegumi, tajā skaitā par deviņiem noziedzīgiem nodarījumiem ir uzsākts kriminālprocess. Reģistrēti divi satiksmes negadījumi uz rajona ceļiem, bijušas četras huligāniskas darbības, trīs ģimenes skandāli, kā arī trīs zādzības.

Iebrauca grāvī un apgāzās

25. janvārī uz slidena lauku ceļa Rudzātu pagastā, vadot automašīnu VW Passat Variant, 1966. gadā dzimušais transportlīdzekļa vadītājs, netika galā ar automašīnas stūri. Automašīna nobrauca no ceļa un grāvī apgāzās. Satiksmes negadījumā bojāts transportlīdzeklis, tā vadītājs ar negadījumā gūtām traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Livānos nozaga motorzāģi

26. janvārī Livānos reģistrēta zādzība. Tur kādam 1946. gadā dzimušam vīrietim nozagts motorzāģis «Husqvarna 242». Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 100 latu apmērā. Par notikušo likumpārkāpumu uzsākts kriminālprocess.

Preiļos uzlauza un apzaga garāžas

26. janvārī Preiļos, uzlauzot durvju piekaramo atslēgu, zagļi iekļuvi garāžā, kas atrodas Liepu ielas garāžu masīvā. Īpašniekam, kādam 1938. gadā dzimušam Preiļu iedzīvotājam, nozagtas dažādas garāžā uzglabātas mantas 310 latu vērtībā.

Tajā pašā naktī zagļi maniņi arī Celnieku ielas garāžu masīvā. Tur, uzlauzot durvju piekaramo atslēgu, iekļūti 1971. gadā dzimušajam Guntim piederošajā garāžā, no kuras aiznestas mantas 80 latu apmērā. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Piekāva pudeles brāli

28. janvārī Riebiņu novada Rušonas pagastā kopējas alkohola lietošanas laikā izcēlās strīds, kura laikā tika piekauts kāds 1977. gadā dzimis vīrietis, kurš guva miesas bojājumus un tika nogādāts medicīniskās palīdzības sniegšanai Preiļu slimnīcā.

No kabatas izzaga naudu

27. janvārī tika reģistrēta zādzība Saunas pagastā. 1952. gadā dzimušajam Jānim no virsjakas kabatas pazuda nauda, 160 latu apmērā. Par uzsākusi kriminālprocesu.

Izdarīja pašnāvību

29. janvārī Livānos savā dzīves vietā pašnāvību pakaroties izdarīja kāds 1974. gadā dzimis vīrietis.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Citroen C6 – drošs arī gājējiem

Citroen jaunais modelis C6 saņēmis piecas zvaigznes EuroNCAP testos un atzīts par vienu no drošākajiem biznesa klases automobiļiem, kā arī kļūst par pirmo automašīnu, kas saņēmusi maksimālo zvaigžņu skaitu par gājēju drošību.

Visa C6 priekšdaļa ir veidota tā, lai gājējiem mazinātu iespējamās sadursmes sekas.

Ši ir pirmā automašīna Eiropā, kurai uzstādīta aktīvā dzinēja pārsega sistēma. Sadursmē ar gājēju tā nodrošina dzinēja pārsega eņģu pacelšanu, tādējādi palielinot attālumu starp dzinēja pārsegu un mehāniskajām daļām, lai absorbētu deformācijas enerģiju un ierobežotu trieciena spēku, galvai saduroties ar dzinēja pārsegu.

Pateicoties triecina sensoram un pirotehniskajam mehānismam, dzinēja pārsegs 40 milisekunžu laikā paceļas par 65 milimetriem un paliek paceltā pozīcijā, neraugoties uz trieciena spēku. Lai optimizētu šīs sistēmas darbību, pārbaudīta Citroen simulēja sadursmes ar visdažādākās ķermeņa uzbūves gājējiem. Sistēma kalibrēta, pamatojoties uz aptverošiem fiziskajiem testiem, kas ietvēra manekenus ar raksturīgākajiem uzvedības modeļiem un dažus no daudzajiem objektiem, ar kādiem iespējama automašīnas sadursme, piemēram, citiem transporta līdzekļiem, ceļa aizsargbarjerām u.c..

Lappusi sagatavoja L.Kirilova

Kā, jūsuprāt, Latvijai jāatrisina jautājums par Abreni?

Aivars Smelcers,
Livānu novada domes izpilddirektora vietnieks:

— Tas ir jāizlemj Saeimai. Protams, tiem cilvēkiem, kas vēlas atgriezt savas īpašumtiesības uz Abrenē palikušajiem īpašumiem, ir vai nu jāsaņem kompensācijas, vai arī jālemj par Abrenes atgriešanu Latvijā. Bet, ja pašreizējie Abrenes (tagad – Pitalovas) iedzīvotāji izsaka kategorisku protestu pret to, kāpēc viņus ar varu piespiest dzīvot Latvijā? Iespējams, tas jārisina sarunu ceļā, neuzstādot ultimātus ne no Latvijas, ne Krievijas puses. Vārbūt vajadzīgs arī referendums, bet, zinot kurzemniekus, vidzemniekus un zemgaliešus, kam ar Abreni nav nekāda sakara, iespējams, ka viņi nobalsotu «pret».

Aivars Čaunāns,
Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieks:

— Es domāju tā, — kas Latvijai ir piedēris agrāk, tam jāpieder arī tagad. Lai arī laika gaitā tas nonācis citas valsts īpašumā, tas ir jāatgriež atpakaļ. Protams, vajadzētu noskaidrot pašreizējo Abrenes iedzīvotāju domas. Manuprāt, ar šo jautājumu jāiek galā valdībai, iedzīvotāju referendums nav vajadzīgs.

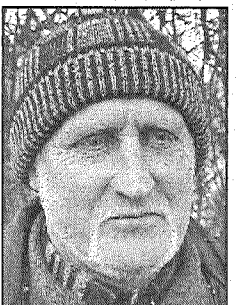
Aigars Dzerkalis,
LMT darbinieks Preiļos:

— Domāju, ka Latvijai Abrene nav vajadzīga. Tā ir vēl viena teritorija ar aizaugušiem laukiem, tukšiem tūriem un tukšām mājām. Pēc vēsturiskā taisnīguma Abrene gan pienāktos Latvijai, bet tas bija kādreiz. Ja atņēma, lai tad arī paliek Krievijai. Ja tiks rīkots referendums, manuprāt, iedzīvotāji nobalsos par to, ka Abrene Latvijai vajadzīga. Vārbūt labāk, lai gala lēmumu pieņem Saeimas simts gudrās galvas.

Solvita Ķirša,
medicīnas darbiniece Preiļos:

— Tā ir ļoti nopietna lieta, un es tajā pa īstam neesmu iedzīlājusies. Nevaru atbildēt. Šis jautājums dziļi un pamatīgi jāapsver no visām pusēm. Domāju, ka to vajadzētu atrisināt ar iedzīvotāju referendumu, bet tas būtu svarīgs pasākums, kurā nevar bez apdomas pateikt «jā» vai «nē». Pašlaik nezinu, kā es balsotu. Pirms referenduma es censtos pamatīgi izziņāt visus apstākļus.

Jānis Bizāns
no Riebiņu novada Rušonas pagasta:

— Abrene bija Latvijas sastāvdaļa kopš valsts dibināšanas, tāpēc arī tagad tās vieta ir Latvijā. To panākt ir ļoti sarežģīti. Jautājums jārisina politiķiem. Nedomāju, ka tas jādara tūlīt. Jautājums par Abreni ir jāuztur darba kārtībā un jārisina nesteidzoties. Referenduma rīkošana prasītu lielu naudas izdošanu.

L.Rancāne
Foto: A.Steponovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Nodots privatizācijai

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: privatizācijai nodots šāds valstij piederošs zemesgabals

Zemesgabala adrese, zemes kadastra Nr.	Zemesgabala platība (kv.m)	Zemes īpašuma reģistrācija zemes grāmatā	Privatizācijas aģentūras Valdes lēmuma vai Ministru kabineta rīkojuma dat. un Nr.	Zemesgabala pirkuma tiesīgā persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
Daugavpils iela 64a, Preiļi, Preiļu nov., Preiļu raj., zemes kadastra Nr.7601 006 1804	31806	Preiļu pilsētas zemesgrāmatā, folijas Nr.1000 0019 1113	Ministru kabineta 1998.gada 21.oktobra rīkojums Nr.507	SIA "RBKK-1"	Jolanta Krūmiņa 7021419

Personām prasījumi, kas attiecas uz minēto privatizējamo zemesgabalu, piesakāmi 1 (viena) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Ja prasījumi attiecīgajā termiņā nebūs pieteikti, tie zemesgabala privatizācijas gaitā netiks ņemti vērā. Prasījumus apliecinotie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas aģentūrā, K.Valdemāra ielā 31, Rīgā, LV-1887. Privatizācijai nodotā zemesgabala robežu plāns publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2006. gada 27.janvārī Nr. 17(3385), ielikums Nr. 4(368).

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra ielā 31, Rīga, LV-1887, E-mail: lpa@mail.bkc.lv http://www.lpa.bkc.lv/

1. februārī uzsāk darbu SIA «Tēraudi P» aptiekas filiāles:

Vārkavas pagastā, Kovaļevsku ielā 4, atklāšana plkst. 9.00

(darba laiks no plkst. 8.00 līdz 15.00, sestdiena, svētdiena – brīvdiena);

Saunas pagastā, Prikuļos, atklāšana plkst. 11.00

(darba laiks no 9.00 līdz 13.00, sestdiena, svētdiena – brīvdiena).

Laipni lūdzam!

Pērk daļēji izstrādātus mežus ar apgrūtinājumiem (pieslēšanās, meža atjaunošana u. c.).
Tālr. 8614444, 6187777.

Pērk mežu ar zemi (arī lietošanas tiesības) par labu samaksu visā Latvijā.
Tālr. 9682226, 8614444, 5068515, fakss: 5068514.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa uz vietas, noformējam piemaksas.
Tālr. 9161121, 6333669, 5342807.

SIA «Rēzeknes gaļas kombināts» iepērk lopus.

Tālr. 6563019, 6490755.

Licencēta kautuve iepērk liellopus, jaunlopus un aitas.

Samaksa tūlītēja, ir piemaksas.
Tālr. 8659320, Zanda.

Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus.

Tālr. 6563019, 6490755.

Firma aicina darbā vīrieti no Preiļu rajona ar personīgo automašīnu. Piedāvājam labu atalgojumu.
Tālr. 9356638, 7705917.

SIA «Livānu kūdras fabrika» STEIDZAMI MEKLĒ elektrīķi / elektronikas speciālistu.
Tālr. 5307123.

Darbam Īrijā steidzami vajadzīgi šoferi ar C un E kategorijām. Nodrošina ar dzīvesvietu.
Tālr. 00353868800485.

Veikals «Planēta» Preiļos, Rēzeknes ielā 4 AICINA DARBĀ PĀRDEVĒJU.
Tālr. 9240890.

Pārdod

amortizatorus, priekšējos statņus (VW PASSAT), benzīnbāku (AUDI 100), el. kabeli (5x2, 100 m). T. 9730374;
diskus (VW GOLF, ar gumiju, četrus, M+S R 14, 185/60), riepas (M+S, R14, divas). T. 9470591;
piekabī 2PTST "M" bez dokumentiem (Ls 500), arku (3-korpusu, Ls 200), 4-rindu kartupeļu stādāmo mašīnu (Ls 400). T. 9247297;
rezerves daļas (AUDI - 80, 1985.g. izl., R 13 diskus, stiklu, pakalējos lukturus, radiatoru, AUDI 100). T. 6543436, 4632569;
rezerves daļas (AUDI - 90 QUATTRO, 2,3, 1987.g. izl.; AUDI - 80 - 100, 1984.- 1987.g. izl.; VW PASSAT, 1,8, 1984.g. izl.; BMW-520, 1985.g. izl.; OPEL KADETT, 1,8, 1989.g. izl.). T. 6771528;
rezerves daļas (FORD MONDEO, 1,6, DOHC,

1995.g. izl.; TRANSIT; RENAULT TRAFIK, 1986.g. izl., 2,1 D; VW TRANSPORTER, 1983.g. izl.; RAF un NISSAN SUNNY priekšējo stiklu, 1983.g. izl.). T. 9478322;
rezerves daļas (FORD SCORPIO, 2,9, 1988.g. izl.; FORD SIERRA, 2,3 D, 1985.g. izl.; FORD, 1,8 D, sūkni). T. 6771528;
rezerves daļas (OPEL ASCONA, 1,6 D, dizelis, OPEL KADETT CARAVAN, 1,3). T. 9565656;
rezerves daļas (RENAULT -11, 1984.g. izl., lukturus, stiklus, krāsni, reduktoru, starteri, generatoru). T. 9640173;
sējmašīnu (graudu SZ - 3,6). T. 6263936.

SIA «IBIZA»

Iepērk Vidzemē pie ceļa

Priede	Egļe
diam. 12-14 līdz Ls 23	diam. 14-17 līdz Ls 35
diam. 14-28 līdz Ls 35	diam. 18-24 Ls 39
diam. 28 < Ls 35	diam. 25 < Ls 40

Iepērk Latgalē pie ceļa

Priede	Egļe
diam. 14-28 Ls 32	diam. 18-24 Ls 39
diam. 28 < Ls 35	diam. 25 < Ls 40

Iepērk papīrmalku pie ceļa.

Bērzs — Ls 14. Skujkoki — Ls 10. Apse — Ls 8.

Tālr. 6460872, 6457973.

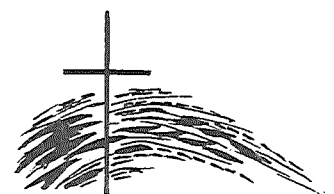
Ātra apmaksa. Slēdzam sadarbības līgumus. Sniedzam transporta pakalpojumus.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā kredītu pret nekustamo īpašuma ķīlu. Preiļi, Raina bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā. Livānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

PĒRK melnos un krāsainos metāllūžņus. Tālr. 6323219

КУПИЮ дом черного и цветного металла. Тел. 6323219.

Sirsneīga pateiceība visim, kuri dalejās ar mums būdu smogumā un paleidzēja skumjajā breidī, pavodūt milū mameņu un vacmameņu, Teklu KASPARĀNI pēdējā gaitā. Pīdereigi

Ar mūžiem – tāpat kā ar svecēm – Deg, kamēr nenopūš vējš. Skumju brīdī esam kopā ar Edgaru un Andri. Rožupes pamatskolas 3. un 6. klases skolēni un audzinātājas

Pērk

senlaicīgas monētas, ikonu, kabatas pulksteni. Tālr. 7812211, 5975717.

Dažādi

Pazudis vilku sugas suns (kucīte, melni rudā krāsā). Lūdzam atgriezt pret atīdzību. Tālr. 5430942, 9548605.